

Tehnična pomoč je namenjena upravičencem za dejavnost predelave in trženja kmetijskih in nekmetijskih proizvodov.

Pomoč mora biti dostopna vsem upravičencem na ustreznem območju in to na podlagi objektivno opredeljenih pogojev. Če tehnično podporo zagotavljajo skupine proizvajalcev ali druge kmetijske organizacije za vzajemno pomoč, članstvo v takih skupinah ali organizacijah ne sme biti pogoj za dostop do storitev. Vsak prispevek nečlanov za kritje upravnih stroškov skupine ali organizacije se omeji na stroške za zagotavljanje storitve.

Cilj ukrepa

Pospesevanje razvoja in uvajanje novih dopolnilnih in storitvenih dejavnosti na kmetijah, seznanjanje in usposabljanje prebivalcev na podeželju z novostmi na področju kmetijstva in razvoja podeželja.

Upravičenci

- registrirana stanovska in interesna združenja in zveze, ki delujejo na področju kmetijstva, gozdarstva in prehrane;
- pravne in fizične osebe, ki so registrirane za izvajanje tehnične pomoči na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja.

Upravičenci in prve in druge alineje tega odstavka morajo k vlogi predložiti finančno ovrednoten letni program dela z ustreznimi dokazili in seznamom udeležencev izobraževanja in usposabljanja.

Finančne določbe:

- bruto intenzivnost pomoči;
- do 100% upravičenih stroškov;
- pomoč se dodeli v obliki subvencioniranih storitev in ne sme vključevati neposrednih plačil v denarju.

Upravičeni stroški ukrepa:

- stroški izobraževanja in usposabljanja kmetov in delavcev na kmetijskem gospodarstvu, gozdarjev oziroma članov društva s področja kmetijstva; stroški organiziranja programov usposabljanja,
- stroški svetovalnih storitev: stroški honorarjev za storitve, ki ne spadajo med trajne ali občasne dejavnosti, kot je to rutinsko davčno svetovanje, redne pravne storitve ali oglaševanje,
- na področju tekmovanj, razstav in sejmov ter sodelovanje na njih se sredstva dodelijo za:
 - stroške udeležbe,
 - potne stroške,
 - stroške izdaje publikacij,
 - najemnine razstavnih prostorov,
 - stroški na področju širjenja znanstvenih dognanj (prikazi in demonstracijski poskusi, delavnice, forumi in predavanja za širšo javnost) pod pogojem, da posamezna podjetja ali znamke ne imenujejo porekla znamke, razen za proizvode iz Uredbe sveta (ES) št. 510/2006,
 - stroški publikacij, kot so katalogi ali spletišča, ki predstavljajo dejanske podatke o proizvajalcih iz dane regije ali proizvajalcih danega proizvoda, če so informacije in predstavitve nevtralne in imajo zadevni proizvajalci enake možnosti, da so predstavljeni v publikaciji.

OSTALI UKREPI OBČINE

20. člen

UKREP 10: Izvajanje lokalne razvojne strategije (Leader)

Sredstva bodo dodeljena za izvajanje lokalne razvojne strategije programa Leader in za delovanje Lokalne akcijske skupine.

Upravičenci do sredstev:

- lokalna akcijska skupina, priznana s strani ministrstva, pristojnega za kmetijstvo.

21. člen

(kumulacija)

(19. člen Uredbe komisije (ES) št. 1857/2006)

Najvišji zneski pomoči, določeni v členih 10 do 15 tega pravilnika, se uporabljajo ne glede na to, ali se podpora za

projekt ali dejavnost v celoti financira iz državnih ali lokalnih sredstev ali pa se delno financira iz sredstev Skupnosti.

V zvezi z istimi stroški se pomoč, izvzeta z Uredbo ES št. 1857/2006, ne sme kumulirati z drugo državno pomočjo po členu 87(1) Pogodbe ali s finančnimi prispevki držav članic, vključno s tistimi iz drugega pododstavka člena 88(1) Uredbe (ES) št. 1698/2005, ali s finančnimi sredstvi Skupnosti zvezi z nekaterimi upravičenimi stroški, če bi bila s tako kumulacijo presežena največja dovoljena intenzivnost pomoči določena z Uredbo ES št. 1857/2006.

Pomoč izvzeta z Uredbo (ES) št. 1857/2006 se ne sme kumulirati s podporo »de minimis« v smislu Uredbe (ES) številka 1860/2004 glede na iste upravičene stroške ali naložbeni projekt, če bi bila s tako kumulacijo presežena intenzivnost pomoči, določena v Uredbi ES št. 1857/2006 in v tem pravilniku.

Skupna pomoč »de minimis«, dodeljena kateremu koli upravičencu, ne sme presegati 200.000 € bruto v katerem koli obdobju treh proračunskih let.

IV. NADZOR IN SANKCIJE

22. člen

(Nadzor in sankcije)

Namensko porabo sredstev spremlja in preverja občinska uprava Občine Cerknica. Lahko pa tudi druga oseba, ki jo pooblasti župan.

V primeru nenamenske porabe sredstev, pridobljenih po tem pravilniku, mora prejemnik sredstva vrniti v celoti s pripadajočimi zakonskimi obrestmi. Nenamenska raba sredstev pomeni:

- da so bila dodeljena sredstva delno ali v celoti nenamensko porabljeni,
- da je upravičenec za katerikoli namen pridobitve sredstev navajal neresnične podatke,
- da je upravičenec za isti namen in iz istega naslova že pridobil finančna sredstva.

V navedenih primerih ugotovljene nenamenske porabe sredstev upravičenec izgubi pravico do pridobitve sredstev po tem pravilniku za naslednji dve leti.

V. KONČNE DOLOČBE

23. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Cerknica, št.: 331-0002/2007 z dne 12. 7. 2007 (Uradni list RS, št. 62/07).

24. člen

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in se uporablja za programsko obdobje 2007–2013.

Št. 331-0002/2007-24

Cerknica, dne 18. oktobra 2007

Župan

Občine Cerknica

Miroslav Levar l.r.

ČRNOMELJ

4878. Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu kamnolom Suhor

Na podlagi 30. člena Statuta Občine Črnomelj (Uradni list RS, št. 35/03) in 98. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07) je Občinski svet Občine Črnomelj na 8. redni seji dne 17. oktobra 2007 sprejel

O D L O K**o občinskem podrobnem prostorskemu načrtu kamnolom Suhor****I. SPLOŠNE DOLOČBE****1. člen**

S tem odlokem se sprejme Občinski podrobni prostorski načrt kamnolom Suhor (v nadaljevanju OPPN), ki ga je izdelalo podjetje BD projektiranje d.o.o., pod št. OLN 06/06, oktober 2007. Sestavlja ga tekstualni del in grafične priloge.

2. člen

OPPN vsebuje:

- besedilo
- kartografski del

1. Izvleček iz veljavnega prostorskega plana Občine Črnomelj
 2. Prikaz lokacije kamnoloma ter vplivov in povezav s sosednjimi območji M 1:7500
 3. Načrt ureditvenega območja na geodetskem posnetku M 1:1000
 4. Situacija kamnoloma – načrtovani posegi M 1:1000
 5. Profili 1, 2, 3, 4 in 5 M 1:1000
 6. Profila 6 in 7 M 1:1000
 7. Načrt infrastrukturnih ureditev M 1:1000
- priloge:
- povzetek za javnost
 - izvleček iz strateškega prostorskega akta
 - obrazložitev in utemeljitev OPPN
 - strokovne podlage
 - smernice in mnenja nosilcev urejanja prostora
 - seznam sprejetih aktov o zavarovanju in seznam sektorskih aktov in predpisov
 - spis postopka priprave in sprejemanja OPPN.

II. OPIS PROSTORSKE UREDITVE**3. člen****PREDMET PODROBNEGA PROSTORSKEGA NAČRTA**

Občinski podrobni prostorski načrt kamnolom Suhor pri Vinici (v nadaljevanju: OPPN) obravnava obstoječi kamnolom v bližini vasi Gornji Suhor v Občini Črnomelj ter pogoje njegovega nadaljnega obratovanja in urejanja. Poleg širitve kamnoloma se predvideva tudi sanacija že izkoriščenega pridobivalnega območja, sprotne sanacija na novo odprtih in izrabljenih območjih, kakor tudi predelava pridobljenega materiala in gradbenih odpadkov pripeljanih od drugod.

OPIS DEJAVNOSTI IN UREJANJA KAMNOLOMA

Osrednja dejavnost kamnoloma Suhor pri Vinici je pridobivanje sivo-rjavega apnenca, uporabnega za predelavo v kamene agregate, uporabne za betone, bituminizirane nosilne plasti in za izdelavo spodnje nosilno-tamponske plasti. Predvidena količina pridobljenega minerala znaša okrog 150.000 m³ agregatov letno, za kar bo potrebno odkopati okoli 100.000 m³ kamnine v raščenem stanju letno.

Način pridobivanja agregata, ki nastopa v plasteh debeline od 0,2 do 1 m, se izvede v obliki teras, ki naj potekajo od zgoraj navzdol. Izkoriščene brežine se sproti sanirajo v smislu sonaravnih ureditev. S tem, ko se nadaljnje izkoriščanje kamnoloma izvede od zgoraj navzdol s sprotno sanacijo, se sčasoma v območje sanacije zajame tudi obstoječe, že izčrpano območje.

Pridobljeni agregat se nadalje predela s premičnimi drobilci in separacijo na samih terasah ali v okviru obstoječe dro-

bilne in sejalne naprave v dnu kamnoloma; do tod se material dovaža s tovornjaki po notranjih cestah. Jalovina in humus se uporabita za sanacijo brežin.

V dnu kamnoloma se uredi tudi območje za predelavo gradbenih odpadkov s pomočjo ustrezne naprave za drobljenje in separacijo. Pridobljeni material bo uporabljen na gradbiščih ali za sanacijo kamnoloma.

Posebno skrb je potrebno nameniti tudi oblikovanju stičnega območja kamnoloma z okolico, kjer se izvede avtohtona, mešana, listnata zasaditev.

LOKACIJA KAMNOLOMA, STANJE IN OBRAZLOŽITEV NAČINA OBRATOVANJA KAMNOLOMA**Lokacija**

Kamnolom Suhor pri Vinici leži okoli 400 m jugovzhodno od vasi Gornji Suhor pri Vinici ter zahodno od regionalne ceste Metlika – Vinica, po kateri je urejen dostop v kamnolom. Sedanji kamnolom obsega 11,6 ha, z razširitvijo pa bo posegel še na 12,4 ha, od tega v prvi fazi na 4,8 ha, v drugi fazi na 5,7 ha in v tretji fazi na 1,9 ha. Od zunanjega roba ureditvenega prostora v drugi oziroma tretji fazi so najbližji objekti oddaljeni najmanj 300 m in več.

Stanje

Pobočje, v katerem je kamnolom, pada z naklonom okoli 100 proti severovzhodu. Morfologija ozemlja z blagimi pobočji, griči in vrtačami predstavlja tipično podobo visokega krasa. Najvišji del območja obratujočega kamnoloma dosega nadmorsko višino okoli 200 m n.m. na južnem delu ter na območju širitve do 247 m n.m. na gričku na jugovzhodni strani prostora. Osnovni plato pri vhodu v kamnolom je na koti okoli 170 m n.m.

Kamnolom je trenutno razvit v štirih (4) etažah z etažnimi višinami okoli 15 metrov. Prva etaža je v poglobitvi na koti okoli 160–155 m, najvišja točka kamnoloma pa je trenutno na koti okoli 220 m s tendenco nižanja. Osnovna etaža kamnoloma, na kateri so upravni objekti in predelava materiala je na koti od 170 m do 174 m.

Obrazložitev predvidenega načina obratovanja

V preteklosti se je kamnolom razvijal in širil od spodaj navzgor zato, ker je nastal iz prej obstoječega majhnega kamnoloma v omejenem prostoru. K temu je pripomoglo tudi kamnolomom nenaklonjeno stališče pri načrtovanju prostora. Posledica tega je, da je kamnolom vedno v »odpiranju«. Zgoranje etaže so se vedno formirale, ko je spodnja brežina postala previsoka, kamnolom se je širil, ko ni bilo več materiala itd. Pri takšnem načinu izkoriščanja sanacija ni možna, zato je potrebno k delu pristopiti drugače.

Sanacija izkoriščenih delov je možna le tam, kjer se delo ne bo več nadaljevalo. Zahteve po sprotne sanaciji so več ali manj neizvedljive, če se ne pristopi pravemu načinu eksploatacije po rudarskih pravilih. Zajeti je potrebno takoj celotni prostor predviden za pridobivanje in začeti z eksploatacijo zgornje etaže s končnega roba proti začetku ter nadaljevati z etažami navzdol. Na ta način je zgornja etaža prva končana in zaključena, na njej se ne bo več delalo, zato je tudi sanacija in ozelenitev končne etažne ravnine smiselna in uspešna.

Etaže si sledijo od zgoraj navzdol. Poleg tega se dela pri sanaciji izvajajo sproti, kar pomeni tudi porazdelitev stroškov na celotno obdobje eksploatacije. Učinek sanacije je praktično viden že po nekaj letih in to na najbolj občutljivem mestu, to je na vrhu kamnoloma. Zato je potrebna velika začetna investicija, saj je potrebno odkupiti celotni prostor. Prav tako je potrebno izdelati dostopne poti pred začetkom izkoriščanja. Tak način omogoča bolj ali manj sprotne sanacije kamnoloma in razvoj kamnoloma, ki je manj moteč v okolju.

Razvoj kamnoloma se izvede v dveh ali več fazah, ki so deloma pogojene s sedanjim stanjem kamnoloma in lastništvom oziroma pravico uporabe zemljišč.

PREDELAVA GRADBENIH ODPADKOV

Pri izvajanju del izkoriščanja karbonatnih kamnin v kamnolomu Suhor se odkopljejo tudi določene količine odkrivke in jalovinskih vložkov, katere lahko označimo kot neonesnaženo

kamnolomsko jalovino. V okviru gradbene dejavnosti lastnika kamnoloma firme Begrad d.d. nastajajo tudi omembe vredne količine gradbenih odpadkov, npr. zemeljski izkopi, gradbeni odpadki pri odstranjevanju objektov ipd. Zaradi vsega tega se del območja kamnoloma izrabi tudi za izvajanje dejavnosti ravnanja z gradbenimi odpadki, in sicer za potrebe zbiranja in predelave gradbenih odpadkov s postavitvijo zbirno-predelovalnega centra.

Tehnologija, ki se uporabi za predelavo – bogatenje kamnolomske jalovine, ustreza s tehnološkega vidika ter vidika upoštevanja okoljevarstvenih zahtev tudi predelavi gradbenih odpadkov. Zato se uredi predelava jalovine ter gradbenih odpadkov v okviru predpisanih postopkov s področja ravnanja z odpadki, in sicer po postopkih R5 in R10. Za predelavo po postopku R5 se uporabi premična drobilno naprava, predelava po postopku R10 pa se bo izvajala v okviru sprotne sanacije, in sicer z vnašanjem, predvsem zemeljskih izkopov in umetno pripravljene zemljine, v ali na tla z namenom izboljšanja ekološkega stanja zemljine.

III. UREDITVENO OBMOČJE

4. člen

UREDTVENO OBMOČJE

Območje urejanja zajema razširitev in sanacijo kamnoloma Suhor pri Vinici (Občina Črnomelj). Kamnolom leži cca 500 m jugovzhodno od vasi Gornji Suhor, ob cesti Metlika–Vinica. Širitev kamnoloma je predvidena v treh fazah, in sicer v smerih proti jugu in zahodu. Dostopi do kamnoloma in predelovalne naprave ter območja z energetskimi viri so obstoječi na nivoju osnovne etaže, v bližini ceste.

Ureditveno območje je določeno z Odlokom o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Črnomelj za obdobje 1986–2000 in družbenega plana občine Črnomelj za obdobje 1986–1990 (SDL, št. 2/87, 13/90, 7/91, 11/91, Uradni list RS, št. 45/95, 57/95, 43/00, 119/03, in 79/04) (v nadaljevanju: plan). V okviru tega plana je bila pripravljena tudi Programska zasnova za kamnolom Suhor.

Ureditveno območje zajema zemljišča in dele zemljišč z naslednjimi parcelnimi številkami:

1875 del, 1877, 1886 del, 1888/1 del, 1893/3 del, 1879/2 del, 1885, 1879/9, 1893/4 del, 1893/1 del, 1893/5 del, 1893/2, 1894/2, stp. 1896, stp. 1894/1, stp. 1894/3, stp. 1894/4, 1897/2, stp. 1898/1, 1897/1, 1898/2, 1898/3, 1901, 1900, 1902, 1905, 1903, 1908, 1907/2, 1907/1, 1912, 1913/2, 1913/1, 1919/1, 1919/2, 1918, 1922/2, 1922/1, 1927, 1926, 1929, 1910, 1909, 1911, 1920, 1921, 1928, 1934/1, 1934/2, 1940/3, 1940/1 del, 1940/2 del, 1941, 1947, 1948, 1104, 1103, 1102, 1101, 1100 /1, 1100/2, pot 2796 del, 1099/1, 1110/2, 1110/1, 1107, 1104, 1106, 1108, 1112, 1115, 1116, 1099/2, 1098, 1097, 1063, 1062, 1064, 1061, 1069, 1074, 1060, 1075, 1072, 1070, 1077, 1078, 1083, 1089/1, 1084, stp. 32/2, stp. 32/3, 1076, 1079, 1089/2, 1082, 1090, 1085, 1089/3, 1080, 1081, 1089/4, 1089/5, 1086, 1091, 1092 del, 1096, 1095, 1094, 1129, 1127, 1126, 1128, 1139, 1121, 1120, 1122/3, 1139, 1123/2, 1122/2, 1137 del, stp. 1140, 1140, 1123/1, 1122/1, stp. 130, 1119, 1141, 1142, 1143, 1219, 1220, 1332, pot 2797/1 del, 1333, 1334, 1335, 1336, 1331/2, 1331/1, 1304, 1294, 1293, 1284, 1283/1, 1283/2, 1274, 1273, 1264, 1263, 1253, 1244, 1242, 1233, 1230, 1255, stp. 126, 1245, 1221, 1222, 1228, stp. 127, stp. 128, 1218, 1144, 1147, 1148, 1152, 1153 del, 1157 del, vse k.o. Stara Lipa.

Površina celotnega ureditvenega območja znaša 26,2 ha.

PRIDOBIVALNI PROSTOR

Pridobivalni prostor kamnoloma je z naravnimi ali umetnimi črtami omejen del zemljiške površine, ki sega do določene globine in je z rudarsko pravico dodeljen za izkoriščanje, uporablja pa se na podlagi izdanega dovoljenja za izkoriščanje določenih mineralnih surovin. Pridobivalni prostor se lahko določi le v okviru območja, določenega z prostorskim aktom občine.

Pridobivalni prostor širitve kamnoloma bo investitor pridobil na osnovi vloge za pridobitev rudarske pravice po določilih ZRud. Pridobivalni prostor se lahko pridobi za eno ali več faz širitve kamnoloma, odvisno od dinamike pridobivanja zemljišč oziroma stvarne pravice uporabe zemljišč.

IV. UMESTITEV NAČRTOVANE UREDITVE V PROSTOR

5. člen

OPIS VPLIVOV IN POVEZAV PROSTORSKE UREDITVE S SOSEDNJI OBMOČJI

Splošno

Po definiciji 2. člena ZGO-1 je vplivno območje objekta tridimenzionalni prostor ob, nad in pod načrtovanim objektom, v katerem je ob upoštevanju gradbenih predpisov in pogojev za gradnjo predvidena dopustna emisija snovi ali energije iz objekta v okolje in drugi vplivi objekta na okolico. Torej je vplivno območje v prvi vrsti odvisno od dopustnih vrednosti emisij v okolje, ki pa je različno glede na vrsto objekta oziroma okolja.

Kamnolom obdaja v glavnem gozdno in delno kmetijsko zemljišče, le na južni strani se nahajajo vikend objekti. Objekti v naselju so od meje ureditve – rudniškega prostora oddaljeni najmanj 250 metrov.

V kamnolomu se izvaja dejavnost, ki vpliva na okolje z emisijami hrupa, prahu in energije v obliki tresljajev ob miniranjih. Ti vplivi so prisotni le ob izvajanju del in jih imenujemo kot začasne vplive. Izvajanje del pa je istočasno na omejenem delu prostora, s tem so tudi začasni vplivi omejeni le na neposredno mesto izvajanja del in neposredno okolico mesta izvajanja del.

Po končanem izkoriščanju in izvedeni sanaciji kamnolom ne vpliva več na okolje, saj ni hrupa, praha in drugih emisij.

Glede na vse navedeno smo vplivno območje kamnoloma opredelili kot:

– vplivno območje kamnoloma po končanem izkoriščanju in izvedeni sanaciji in

– vplivno območje kamnoloma v času izvajanja del.

Vplivno območje kamnoloma po končanem izkoriščanju in izvedeni sanaciji

Po končanem izkoriščanju in izvedeni sanaciji v kamnolomu ni več dejavnosti, ki bi povzročale hrup, emisije prahu ali energije v okolje. Torej tudi ni vplivnega območja kamnoloma oziroma vplivno območje ne presega meje ureditve – rudniškega prostora.

Vplivno območje kamnoloma v času izvajanja del

Vplivno območje kamnoloma je, glede na dopustne vrednosti emisij snovi ali energije, različno za različne vrste emisij in različno glede smeri od izvora vpliva do objekta.

Vplivno območje zaradi hrupa

Gozdno in kmetijsko območje na južni, zahodni in severni strani kamnoloma je določeno kot IV. območje z mejno dnevno ravniho hrupa 70 (dBA) oziroma kritično dnevno ravniho hrupa 80 (dBA). Ker se večina hrupnih dejavnosti opravlja v pridobivalnem prostoru ali na meji le-tega, vpliv hrupa sega le nekaj metrov do največ 50 metrov od izvora in praviloma ne presega ureditvenih meja – rudniškega prostora.

Vplivno področje zaradi prahu

Prah nastaja praktično v vseh postopkih proizvodnega procesa. Predvideni so predpisani ukrepi za zmanjševanje emisij prahu tako, da ni pričakovati prekoračitve dopustnih vrednosti izven območja urejanja – rudniškega prostora.

Vplivno območje zaradi potresov pri miniranju

Dopustne vrednosti potresov pri miniranju so odvisne od vrste objektov in so določene z predloženimi standardi (DIN 4150 – 3. del, ÖNORM S 9020 ali SN 640 312a). Splošna dopustna meja hitrosti vibracije (mm/s) za objekte v naselju je 5–10 mm/s. Splošna dopustna meja hitrosti vibracije za brežine kamnoloma je okoli 100–150 mm/s in za raščeni teren ob kamnolomu 200 mm/s ali več. Potres je v prvi vrsti odvisen od uporabljene količine razstreliva na milisekundni interval in

od razdalje od mesta eksplozije do ogroženega objekta. Glede na predvidene globine minskih vrtn in s tem povezano količino razstreliva v eni vrtni je pričakovati mejno vrednost hitrosti vibracije do 10 mm/s na razdaljah okoli 100 metrov.

Vplivno območje se mora meriti od mesta miniranja. Ker so vsa miniranja znotraj pridobivalnega prostora, sega vplivno območje praviloma le v območje urejanja – rudniški prostor. Izjema je pridobivanje v južnem delu kamnoloma, kjer vplivno področje sega izven območja urejanja – rudniškega prostora do vikend objektov. V tem primeru je obvezno miniranje prilagoditi tako, da vplivno območje zaradi potresov ne dosega vikend objektov.

OPIS REŠITEV PRI NAČRTOVANEM POSEGU

Pridobivanje mineralne surovine

Pridobivanje kamninskega materiala v kamnolomu se izvede z vrtnanjem in miniranjem ter bagrskim ali buldožerskim izkopom v etažah višine od 10 do 15 metrov, z upoštevanjem vseh predpisanih in običajnih postopkov ter ukrepov za zagotovitev javne varnosti, varnosti zaposlenih in varnosti okolja in okolice.

Surovina se pridobiva v treh fazah. Pridobivanje v prvi fazi predstavlja nadaljevanje izkoriščanja obratujočega kamnoloma na južno stran, kjer se tudi zaključuje s sanacijo. Parametri pridobivanja v tej fazi so skoraj enaki kot pri obratujočem kamnolomu, s to razliko, da se pridobivanje prilagodi sprotni sanaciji. Pridobivanje v drugi in tretji fazi predstavlja širitve kamnoloma v smeri zahoda, glede na obratujoči kamnolom. Parametri se spremenijo zaradi znižanja višine etaž.

Vrstni red izkoriščanja naj bo tak, da se začne zgoraj, na južnem robu prostora in se napreduje navzdol proti notranosti kamnoloma. Prehod iz etaž obratujočega kamnoloma na nove etaže se izvede s pomočjo notranje kamnolomske poti. Izkoriščanje mora biti izvedeno dosledno od zgoraj navzdol, s sprotno sanacijo končnih brežin. Nakladanje se izvede na etažah, odvoz pa po notranjih etažnih cestah ter delno tudi s pomočjo gravitacijskega spuščanja materiala do zbirnih etaž, kjer se opravi nakladanje in odvoz po notranjih poteh v predelavo. Uredi se tudi postavitve mobilnih naprav na osnovni etaži, kjer se v največji možni meri izloči kamnolomska jalovina. Kamnolomska jalovina se nameni prodaji ali sanaciji izkoriščenih etaž. Po končanem izkoriščanju zgornje etaže, in pred začetkom izkoriščanja nižje etaže, se ostanek etažne ravnine ob brežini pripravi za sanacijo.

Izvajanje del je potrebno načrtovati in izvajati tako, da vplivi pri najbližjih objektih izven prostora kamnoloma, oziroma rudniškega prostora, ne presegajo dopustnih vrednosti po veljavni ali splošno priznanih standardih.

Načrtovana dinamika izkoriščanja kamnoloma je do 150.000 m³ agregatov letno, za kar bo potrebno odkopati, z upoštevanjem odkopnih izgub, okoli 100.000 m³ kamnine v raščenem stanju. Predvideno količino letne proizvodnje agregatov je možno preseči za največ 10%.

Predvidi se 8 urni delovni čas, ob delavnikih, v eni izmeni v intervalu od 7. ure zjutraj do 19. ure zvečer. Dovoljeno je sezonsko podaljšano delo v izmeni v predvidenem intervalu. Nočno delo kot tudi delo ob sobotah, nedeljah in praznikih se ne izvaja.

Pripravljalna dela

V okviru pripravljajalnih del je potrebno izdelati dostopne poti na posamezne etaže, kjer le-teh še ni, ter opraviti posek drevev in odstranjevanje podrast. Uporabijo naj se obstoječe poti, ki se po potrebi prilagodijo novim etažam.

Posek gozda in čiščenje podrasti je prva faza odpiranja in priprave. Posek se opravi kot golosek po predhodnem dovoljenju – odločbi ustreznega upravnega organa (Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Novo mesto). Glede na osnovno zahtevo pri izvajanju rudarskih del, da se ta izvajajo od zgoraj navzdol ter glede na zahtevo po sprotni sanaciji izkoriščenih delov nahajališča, je golosek praviloma potrebno opraviti na površini, ki je določena z letnimi načrti napredovanja rudarskih del določenega dela pridobivalnega prostora – posamezne faze.

Posek je potrebno opraviti v primernem času za posek, izven vegetacijske sezone, drevje in podrast pa odstraniti iz kamnoloma. Posek se opravi v etapah, skladno z letnimi načrti napredovanja čela kamnoloma ter skladno s pogoji smernic, ki jih izda Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Novo mesto. Drevesa, ki jih je potrebno odstraniti, morata skupaj označiti lastnik zemljišča in pooblaščen strokovnjak Zavoda za gozdove Slovenije. Končni rob poseka je potrebno izvesti tako, da se zavaruje gozdni rob. Paziti je treba zlasti na poškodbe korenin robnih dreves. Gozdni rob se izdelava v trikotnem profilu. Širina varovalnega roba je najmanj ena višina dreves. V tem pasu se odstrani visoko drevje, pusti pa podrast.

Odstranjevanje humusa in površinske jalovine je naslednja stopnja priprave. V največji možni meri je potrebno odstraniti in začasno shraniti humus in površinsko jalovino, ki se kasneje uporabi za sanacijo izkoriščenih etaž. Začasno shranjevanje humusa in jalovine je potrebno predvideti čim bližje bodoči uporabi, to je ob robovih pridobivalnega prostora. Ker se mora sanacija izvajati sproti, niso potrebne trajnejše deponije jalovine in humusa.

Parametri etaž

se prilagajajo parametrom v obratujočem delu kamnoloma in imajo sledeče parametre: Etaže v prvi fazi širitve:

Višina etažne brežine	$h_1 = 15 \text{ m}$,
Delovni in končni naklon etažne brežine	$\alpha = 65^\circ\text{--}70^\circ$,
Končna širina etažnih ravnin	$a_1 = 7\text{--}8 \text{ m}$,
Končni naklon kopa v najneugodnejšem primeru	$\alpha_k < = 45^\circ$,
Končna – največja višina kamnoloma v prvi fazi	$H_1 = 55 \text{ m}$.

V prvi fazi so vse etaže že formirane, in sicer:

- poglobitev na koto okoli 150 m, označeno z E 150,
- poglobitev na koto okoli 160 m, označeno z E 160,
- osnovna etaža na koti okoli 175 m, označeno z E 175,
- prva etaža na koti okoli 190 m, označeno z E 190 in
- druga etaža na koti okoli 205 m, označena z E 205.

Etaže v drugi in tretji fazi širitve so nekoliko spremenjene, in sicer je znižana višina etažne brežine ter nekoliko zožena širina etažne ravnine. Z znižanjem višine je dosežena nekoliko večja potresna varnost okolice ter splošna varnost pri delu.

Etaže v tej fazi imajo sledeče parametre:

Višina etažne brežine	$h_2 = 10 \text{ m}$,
Delovni in končni naklon etažne brežine	$\alpha = 65^\circ\text{--}70^\circ$,
Končna širina etažnih ravnin	$a_2 = 6\text{--}7 \text{ m}$,
Končni naklon kopa v najneugodnejšem primeru	$\alpha_k < = 45^\circ$,
Končna – največja višina kamnoloma v prvi fazi	$H_2 = 72 \text{ m}$.

V drugi in tretji fazi se vrstni red pridobivanja spremeni tako, da se najprej oblikuje zgornja etaža in po končanem izkoriščanju, ali tik pred tem, naslednja nižja etaža ter tako do osnovnega platoja.

Zaradi drugačnega vrstnega reda so tudi etaže poimeno-vane od zgoraj navzdol:

- prva etaža na koti okoli 230 m, označeno z E 230,
- druga etaža na koti okoli 220 m, označeno z E 220,
- tretja etaža na koti okoli 210 m, označeno z E 210,
- četrta etaža na koti okoli 200 m, označeno z E 200,
- peta etaža na koti okoli 190 m, označeno z E 190,
- šesta etaža na koti okoli 180 m, označeno z E 180,
- osnovni plato na koti okoli 170 m, označeno z E 170,
- poglobitev na koto okoli 160 m, označeno z E 160 in
- poglobitev na koto okoli 150 m, označeno z E 150.

V grafični prilogi »Situacija kamnoloma – načrtovani posegi« je prikazano končno stanje obratujočega kamnoloma in širitve kamnoloma.

Vrtanje in miniranje

Izjema naj se strojno vrtnanje minskih vrtn srednjega premera in omejenih globin. Vrtanje vrtn naj bo od zgoraj; tj. izvedba horizontalnih vrtn od spodaj navzgor, vzporednih z

naklonom brežine. Geometrijo vrtnja in ostale parametre je potrebno določiti v rudarskem projektu za izvajanje del skupaj z ukrepi za preprečevanje oziroma zmanjšanje hrupa in prašenja. Uporabiti je potrebno vrtno opremo z napravami za lovljenje prahu.

Miniranje je potrebno načrtovati in izvajati tako, da neželjeni vplivi, zlasti potresi in razmet, ne presegajo dopustnih vrednosti glede na gradbeno-tehnično stanje, položaj in lego ogroženih objektov. V rudarskem projektu je potrebno obdelati potresno varnost, varnost pred razmetom miniranega materiala, varnost pred zračnim udarnim valom ter splošno varnost pri miniranju. Obvezno je treba načrtovati in izvajati tako imenovano milisekundno injiciranje posameznih min. Za doseg potresne varnosti je potrebno omejiti količino razstreliva na milisekundni interval tako, da potresi na najbližjem objektu ne presegajo dopustnih vrednosti glede na vrsto objekta. Temu je potrebno prilagoditi tudi vrtnje. V skrajnem primeru je možno etažo odkopati v dveh ali več medetažah.

Za znižanje učinka zračnega udara – detonacije je potrebno nadomestiti detonacijsko vrvico z NONEL sistemom za injiciranje.

V skladu s predpisi s področja rudarstva je obvezno izvajanje monitoringa o vplivih dejavnosti na okolje. Poleg meritve hrupa in prašenja se za presojo vplivov potresov pri miniranju izvedejo občasne seizmične meritve z vzporedno uporabo standardov:

- nemški DIN 4150 – tretji del,
- avstrijski ÖNORM S 9020 in
- švicarski SN 640 312a.

Detalji izvajanja miniranja ter predpisani in dogovorjeni postopki in varstveni ukrepi morajo biti obdelani v rudarskem projektu za izvajanje del tako, da je s projektom zagotovljena varnost objektov in varnost okolja v okviru predpisanih oziroma predloženih norm.

Odkopavanje, nakladanje in notranji transport

Izvoja naj se bagrski ali buldožerski odkop odminirane kamnine. Pridobljeni material naj se delno odvažna z etaž tam, kjer so primerne dostopne poti, delno pa preriva na vmesno zbirno etažo, kjer se izvede delna predelava ter nakladanje in odvoz po notranjih poteh. Pri nakladanju na tovornjake – damperje se uporabijo bagri ali nakladalniki.

Notranji transport se izvede s tovornjaki – damperji z volumnom zabojnika najmanj 10 m³. Za dostope do posameznih etaž se uporabijo obstoječe poti, ki jih je le mestoma potrebno primerno urediti za prevoze. Vse etaže naj imajo najmanj en dostop po poti, ki ostane tudi po sanaciji. Trajne poti oziroma poti, ki se bodo dolgo časa uporabljale, je priporočljivo prevleči z asfaltno prevleko, ki jo je ob zaključku izkoriščanja potrebno odstraniti.

Predelava pridobljenega materiala

Pridobljeni agregat se nadaljnje predela s premičnimi drobilci in separacijo na samih terasah, ali v okviru obstoječe drobilne in sejalne naprave na dnu kamnoloma.

Sanacija kamnoloma

Sanacija sestoji iz tehnične sanacije in biološke sanacije – rekultivacije. Izvajanje sanacije naj bo sočasno z izkoriščanjem tako, da sanacija sledi z določenim zamikom pridobivanja. V rudarskem projektu za izvajanje del mora biti tudi načrt sprotne sanacije.

V okviru tehnične sanacije se brežine etaž oblikujejo tako, da se čim bolj prilagajajo okoliškemu terenu, ter da je zagotovljena stabilnost etaž in kamnoloma kot celote. V okviru tehnične sanacije je potrebno izvesti trajne ukrepe za varstvo ljudi in živali.

V okviru biološke sanacije se izvede zatratitev etažnih ravnin in zasaditev z avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami. Pričakovati je, da bo po 5–10 letih vegetacija delno zakrila etažne brežine. Popolno zakritje kamnoloma pa je praktično neizvedljivo.

Sanacija brežin naj poteka od zgoraj navzdol, po celem obodu kamnoloma. Sanacija platoja poglobitve pa se izvede po

končanem izkoriščanju. Sprotna sanacija se deli na dva dela, in sicer je najprej tehnična sanacija, ali oblikovanje in fizična stabilnost brežin, sledi pa ji biološka sanacija.

Tehnična sanacija

V okviru pridobivanja materiala po etažah se oblikovanje končne brežine izvrši tako, da je končni naklon brežine okoli 65° ali manj. Širina končne etažne ravnine naj bo okoli 6–8 m oziroma najmanj 5 m. Končni naklon brežine kamnoloma kot celote naj bo tako manj kot 45°, kar daje kamnolomu zadostno stabilnost.

Ob napredovanju na nižjo etažo se ostanek zgornje etaže – polica uporabi za ozelenitev. Polica se izdelata tako, da se eksploatacija zgornje etaže konča na projektiranem robu, eksploatacija nižje etaže pa se konča najmanj 6–8 m pred spodnjim robom brežine zgornje etaže in tako dalje do osnovnega platoja.

Biološka sanacija

Ta sestoji iz priprave tal za ozelenitev in zasaditev avtohtonih grmovnic in dreves. Ker je prvotna kultura gozd, na robu večjega gozdnega območja, se večina površin pogozdi. Pogozdijo naj se površine etažnih ravnin, medtem ko se prostor osnovne etaže oziroma poglobitve le zatravi ter usposobi za morebitno drugo dejavnost, ki bo čez leta aktualna.

Biološka sanacija se deli na sanacijo etaž in sanacijo zaključne osnovne etažne ravnine.

Biološka sanacija etažnih ravnin – polic: predvidena je sanacija z zatratitvijo in zasaditvijo etažnih ravnin – polic. Police je potrebno izdatno prekriti z avtohtono kamnolomsko jalovino in humusom ter intenzivno zasadi z drevesnimi in grmovnimi vrstami. Drevesa je potrebno saditi na boljša tla proti pazduhi terase, grmovnice pa bolj proti robu terase, kjer so razmere slabše in od koder bodo lažje semenile oziroma osvajale neporaščene brežine. V pazduhi pod brežino in na robu nad njo naj se zasadijo plezalke, ki lahko delno prerastejo brežino in jo tako zakrijejo. V brežini je treba uporabiti tudi morebitne žepe za saditev zeliščnic ali grmovnic. Predlagana gostota zasaditve je približno 4000 sadik na hektar oziroma na vsakih 2,5 m² grmovnica ali drevo. Na celotnem območju naj bo saditev mešana, ker je obstojnejša in manj občutljiva. Naravna in umetna ozelenitev naj poteka kombinirano. Dajanje prednosti eni ali drugi ni priporočljivo in bi uspeh rekultivacije zmanjšalo. Listavci morajo biti zaščiteni s tulci ali mrežami (višina 1,2 m), iglavci pa s premazom vršičkov. Izbiro drevesnih in grmovnih vrst je treba prepustiti gozdarskemu strokovnjaku, prav tako nadzor nad izvajanjem saditvenih del. Rezultati biološke obnove bodo vidni čez nekaj let, zato je potrebno sanacijo izvajati sproti, spremljati rezultate in izvesti potrebne popravke. Ker je proces rekultivacije počasen in se rezultati praviloma opazijo šele po petih in več letih po izvedenih delih, je treba izvajati tak način pridobivanja, ki omogoča sprotno sanacijo. Predvideno je po sredi etaže – police pustiti pas širine 2 m, ki omogoča prehodnost etaže.

Biološka sanacija zaključne – osnovne etažne ravnine: osnovna etažna ravnina – osnovni plato bo postopoma nastajal z izkoriščanjem zadnje faze. Z napredovanjem poglobitve se sproti izvaja sanacija končnega platoja, in sicer tako, da se na poravnana tla nasuje kamnolomska jalovina in zemljina v debelini najmanj 30–50 cm, nato se na ta tla nasuje še humus v debelini 20–30 cm ter izvrši zatratitev in posamično saditev drevja. Nasutje kamnolomske jalovine in umetno pripravljene zemljine je lahko tudi v večji debelini, kar je v prvi vrsti odvisno od razpoložljivih količin materiala za zasutje. Za vnos zemeljskih izkopov ali umetno pripravljene zemljine v ali na tla je potrebno pridobiti ustrezno dovoljenje po predpisih o ravnanju z odpadki. Debelina zemeljskega nasutja je lahko večja, praktično do nivoja osnovne etaže, na koti okoli 175 m, kar je odvisno od količine kamnolomske glinaste jalovine in kamnolomskih materialov, ki nimajo prodajne vrednosti ter od količine predelanih gradbenih odpadkov od drugod.

Za uporabo kamnolomske jalovine ne veljajo določila Pravilnika o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 84/98, 45/00,

20/01, 13/03, 41/04 ZVO-1). Za vnos zemeljskih izkopov ali umetno pripravljene zemljine veljajo določila Pravilnika o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Uradni list RS, št. 3/03, 44/03, 41/04 ZVO-1).

Sanacija obrobja kamnoloma

Skladno z usmeritvami za krajinsko ureditev kamnoloma je potrebno v okviru izkoriščanja in sanacije kamnoloma ob notranjem robu pridobivalnega prostora zasaditi vegetacijsko bariero. Predlagana je zasaditev z mešanimi avtohtonimi drevesnimi vrstami.

V prvi fazi je potrebno vegetacijsko bariero zasaditi na severovzhodnem delu prostora pri vhodu v kamnolom do regionalne ceste Črnomelj–Vinica, v dolžini okoli 150 m ter dalje ob vzhodnem robu pridobivalnega prostora v dolžini okoli 200 m. V drugi fazi je potrebno bariero izdelati po severnem oziroma severozahodnem robu prostora.

Predelava gradbenih odpadkov

Vrsta odpadkov za zbiranje in predelavo ter postopek predelave

V okviru predelave materiala je potrebno omogočiti tudi predelavo gradbenih odpadkov iz klasifikacijske skupine 17 Pravilnika o ravnanju z odpadki.

Pri tem naj se uporabijo naslednji postopki predelave:

- R5 – Recikliranje/pridobivanje drugih anorganskih materialov in
- R10 – Vnos v ali na tla v korist kmetijstvu ali za ekološko izboljšanje.

Predvideni prostor za predelavo gradbenih odpadkov in kamnolomske jalovine je na parcelah št. 1913/1, 1913/2, 1907/1, 1907/2, 1903, 1905 in 1901, vse k.o. Stara Lipa.

Za predelavo odpadkov je potrebno pridobiti dovoljenje po predpisu o ravnanju z odpadki.

Zbiranje, skladiščenje, prevoz, predelava odpadkov morajo biti izvedeni tako, da ni ogroženo človekovo zdravje in brez uporabe postopkov in metod, ki bi čezmerno obremenjevali okolje, zlasti pa povzročili:

- čezmerno obremenitev voda, zraka, tal,
- čezmerno obremenjevanje s hrupom ali vonjavami,
- bistveno poslabšanje življenjskih pogojev živali in rastlin

ali

– škodljive vplive na krajino ali območja, zavarovana po predpisih o varstvu narave in predpisih o varstvu kulturne dediščine.

V načrtu ravnanja z gradbenimi odpadki bo točno določena količina odpadkov.

Predvidena je le predelava odpadkov, ki ne vsebujejo nevarnih snovi oziroma nimajo nevarnih lastnosti, navedenih v prilogi 3 Pravilnika o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 84/98, spremembe in dopolnitve 45/00, 20/01, 13/03, 41/04 ZVO1).

Za vsako skupino odpadkov se določi prostor začasno deponiranje na lokaciji; pred tem se opravi pregled v skladu s predpisi. Ko je zbrana zadostna količina posameznih odpadkov, se pristopi k predelavi po postopkih označenih s kodo R5 in R10 – Priloga 4, Pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 13/03). Preostanek odpadkov po predelavi in zbrani odpadki za odstranjevanje se predajo pooblaščenemu zbiralcu glede na vrsto odpadka.

Lokacija in ureditev objektov za zbiranje, začasno skladiščenje in predelavo odpadkov

V konkretnem primeru je objekt prostor v kamnolomu, na katerem se bodo izvajale posamezne dejavnosti v zvezi z predelavo in odpadkov:

- prostor za zbiranje in začasno skladiščenje gradbenih odpadkov,
- prostor za predelavo odpadkov po postopku R5,
- prostor za predelavo odpadkov po postopku R10.

Objekt ali naprava za predelavo mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- emisija snovi in energije v vode, zrak ali tla ne sme presežati predpisanih mejnih vrednosti,

– postopki in metode predelave ali odstranjevanja odpadkov ne smejo povzročati čezmernih obremenitev okolja in negativnih vplivov na krajino,

– zagotovljeno mora biti predpisano ravnanje z odpadki in odstranjevanje preostankov odpadkov,

– zagotovljeni morajo biti ukrepi varstva pred nenadzorovanimi dogodki in za primer ekološke nesreče in

– zagotovljeni morajo biti okoljevarstveni ukrepi po prenehanju obratovanja.

Zbirni center – prostor za zbiranje in začasno skladiščenje gradbenih odpadkov: prostor namenjen zbirnemu centru je določen na severnem vogalu kamnoloma, in sicer na območju površine okoli 100 x 100 m. Prostor je na severovzhodnem delu pridobivalnega prostora znotraj zemljišč parc. št. 1901, 1903, 1907/1, 1913/1, 1913/2, 1907/2, 1905, vse k.o. Stara Lipa. Prostor je označen v grafični prilogi »Situacija kamnoloma, načrtovani posegi«. Tla je potrebno poravnati in utrditi z valjanjem tako, da prenesejo obremenitev tovornih vozil brez bistvenih deformacij površine. Naklon površine je s padcem do 1% v smeri zahoda. Prostor se ogradi z žično ograjo, ki preprečuje neoviran dostop do posameznih vrst odpadkov. Za začasno skladiščenje posameznih vrst odpadkov se postavijo premični elementi – začasna ograja, s katero so ločene posamezne vrste odpadkov. Velikost prostora za začasno skladiščenje posamezne vrste odpadka se določi glede na količine posameznega odpadka. Predvidena je postavitev 20 boksov, s skupno prostornino okoli 5.000 m³ ali okoli 10.000 ton. Med boksi se postavi tudi boks za zbiranje zemljine. Za odvajanje meteorne vode je ob zahodnem robu potrebno izdelati odvodni kanal z usedalnikom, preko katerega se odvečne vode odteka v ponikovalnik. V usedalniku je možen tudi nadzor vode, ki se zbira iz zbirnega centra. Po prenehanju obratovanja se prostor uredil in rekultivira tako kot preostali del površine kamnoloma.

Prostor za predelavo odpadkov po postopku R5: prostor za namestitve naprave za predelavo odpadkov po postopku R5 se uredi na severni strani zbirnega centra. Prostor je namenjen postavitvi drobilne naprave ter postavitve boksov za začasno shranjevanje produktov predelave – gradbene materiale. Na predvidenem prostoru se namestijo premične pregrade za določitev boksov za posamezne predelane gradbene materiale. Velikost prostora se prilagaja količinam materiala. Material je namenjen prodaji, zato mora biti dostopen za vozila.

Prostor za predelavo odpadkov po postopku R10: prostor za predelavo odpadkov po postopku R10 – Vnos v ali na tla v korist kmetijstvu ali za ekološko izboljšanje, je preostali del kamnoloma.

Začasno skladiščenje produktov predelave: produkti predelave se začasno skladiščijo ob samem objektu za predelavo in med seboj ločijo s pregradami. Frakcije se namenijo prodaji, za ekološko izboljšanje tal, preostanek drugih odpadkov (železo, barvne kovine, les, plastika, papir, karton, polivinil) pa se odda pooblaščenemu predelovalcu ali odstranjevalcu glede na vrsto odpadka.

Prezračevanje in odvodnjavanje objektov za predelavo: zaprtih objektov v tem postopku ni. Vsa dela se izvajajo na prostem, zato ni potrebno dodatno prezračevanje.

Atmosferske vode, ki padejo na območje, kjer se izvaja bogatje oziroma predelava sekundarnih in trenutno odpadnih surovin, zaradi lege in konfiguracije terena lahko sproti odtekanje do vodnega zbiralnika, ki se uredi na isti etaži zahodno od objekta za predelavo sekundarnih in trenutno odpadnih surovin ter gradbenih materialov.

POMOŽNI OBJEKTI

V kamnolomu je vsa potrebna infrastruktura potrebna za obratovanje kamnoloma, zato niso predvideni novi objekti.

Investitor naj uredi prostor za parkiranje strojev ob smiselni uporabi določil Pravilnika o minimalnih tehničnih in drugih pogojih za parkirišča in mesta za vzdrževanje vozil (Uradni list RS, št. 33/96) in Pravilnika o tehničnih zahtevah za gradnjo in obratovanje postaj za preskrbo motornih vozil z gorivi (Uradni list RS, št. 114/04).

UREDITEV VHODNEGA DELA V KAMNOLOM

Razen izvedbe ustrezne priključne ceste na regionalno cesto Črnomelj–Vinica, se uredi tudi območje pri upravnem objektu: izvede tlakovanje in ozelenitev, kot je prikazano v kartografskem delu »Situacija kamnoloma – prikaz načrtovanih posegov«.

V. ZASNOVA PROJEKTNIH REŠITEV PROMETNE, ENERGETSKE, KOMUNALNE IN DRUGE GOSPODARSKE INFRASTRUKTURE IN OBVEZNOST PRIKLJUČEVANJA OBJEKTOV NANJO

6. člen

CESTNO OMREŽJE IN PARKIRNE POVRŠINE

Priključna cesta

Osnova za ureditev priključka je idejna zasnova »Ureditev priključka kamnoloma Suhor na regionalno cesto R1-218/1214 v km 9.627« (Stia, februar 2007), po kateri je potrebno pripraviti projektno dokumentacijo.

Ohrani se obstoječi dostop v kamnolom z regionalne ceste R1-218/1214 Kanižarica – Vinica, v km 9.627, ki se ustrezno rekonstruira (glej kartografski del: Situacija kamnoloma – prikaz načrtovanih posegov« in »Načrt infrastrukture«). Na vstopu v kamnolom se uredi zapora.

Neposredno v območju priključka se na neprednostni priključni krak dostopne ceste do kamnoloma priključuje javna cesta za naselje Gornji Suhor, katero bo potrebno rekonstruirati – deviarirati z odmikom od novega rekonstruiranega priključka na državno cesto.

Na podlagi prikazanih in ovrednotenih rezultatov kapacitetnih izračunov je ugotovljeno, da je zasnovana geometrija priključka, ki je izvedena brez dodatnih prometnih pasov za zavijanje oziroma razširitev, s stališča prepustnosti ustrezna, saj kapacitetni parametri niso preseženi ne v tekočem letu ne na koncu planske dobe 10-tih let, kot je predpisana s Pravilnikom o projektiranju cest v primeru rekonstrukcij obstoječih cest. Na podlagi navedenega mora projektant oceniti, ali je na omenjenem priključnem kraku zagotovljena ustrezna preglednost za varno zaustavitev pred stoječim vozilom v območju priključka, tako da ne bi prihajalo do naletov vozil. V primeru, da zaustavitvena razdalja ni zagotovljena, je potrebna izvedba razširitve oziroma dodatnega prometnega pasu za zavijanje v minimalni dolžini.

Promet se uredi s prometnim znakom za odstop prednosti II-1 (Križišče s prednostno cesto) ali II-2 (Ustavil). Končni izbor se izvede na podlagi preveritve preglednostnega trikotnika na neprednostnem priključnem kraku predmetnega priključka.

Izvede se rekonstrukcija priključka dostopne ceste za kamnolom. Dostopna cesta se izvede v skupni širini 6,00 m, z ureditvijo obojestranskih bankin širine 0,5 m. Na priključku na državno cesto se oblikujejo zavijalni radii ($R=12,0$ m iz smeri Črnomlja in $R=10,0$ m iz smeri Vinica), ki omogočajo prevoznost tovornim vozilom s priklopnikom. Priključek dostopne ceste je izveden v premi, z vzdolžnim nagibom 1,71% ter v protiprašni izvedbi.

Predvideni normalni prečni profil dostopne ceste za kamnolom znaša:

– vozišče	2 x 3,00 m	6,00 m
– bankina	2 x 0,50 m	1,00 m
– Skupaj:		7,00 m

Pri prečnem nagibu so upoštewane naslednje mejne vrednosti:

– minimalni prečni nagib v premi:	2,5%
– maksimalni prečni nagib	7,0%

Neposredno v območju priključka se na neprednostni priključni krak dostopne ceste do kamnoloma priključuje javna cesta za naselje Gornji Suhor, katero bo potrebno rekonstruirati – deviarirati z odmikom od novega rekonstruiranega priključka

na državno cesto. Na dostopni cesti za kamnolom se zato v km 0,021 izvede priključek javne poti za naselje Gornji Suhor. Predvidena je ureditev zavijalnih radijev za merodajno vozilo – komunalno vozilo za odvoz smeti ($R = 7,00$ m).

Preglednost

Pri preglednosti je potrebno skladno s »Pravilnikom o projektiranju cest«, Uradni list RS, št. 91/05, zagotoviti preglednost, ki omogoči pravočasno zmanjšanje hitrosti in zaustavitev vozila. V vseh pozicijah situacijskega načrta je potrebno zagotoviti, da voznik pred vozilom vidi odsek ceste, na katerem bo lahko v primeru ovire varno zaustavil vozilo. Vizura preglednosti mora biti enaka dolžini zaustavitve pri intenzivnem zaviranju.

Glede na zagotovljen preglednostni trikotnik je na priključku na državno cesto obvezna postavitve prometnega znaka II-2 (Ustavil).

Ostale prometne ureditve

Skladno z dinamično izkoriščanje kamenine se uredijo dostope ceste na posamezne etaže. Širina teh cest je do 5,0 m in so začasne značaja.

Poleg upravnega objekta ob vhodu se uredijo parkirne površine za zaposlene in za obiskovalce.

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA**Vodovodno omrežje**

Kamnolom ni priključen na vodovodno omrežje. Za potrebe kamnoloma se dovažata pitna voda s cisterno.

Za tehnološko vodo je izdelan idejni projekt črpališča talne vode; v kamnolomu je obstoječa talna voda, iz katere je možno izdelati dovod tehnološke vode do posameznih odjemnih mest za potrebo tehnologije in WC-jev. Potrebna količina vode je 2,7 lit./sek.

Nivo talne vode, ki se pojavi v kamnolomu na globini cca. 5 metrov, je spremenljiv in doseže nivo +158,50, kar je nad nivojem terena (+158,00). Izdelana vrtina je premera $\varnothing 600$ milimetrov. Vodo črpamo s potopno črpalno, od koder poteka cevni razvod od črpališča do posameznih odjemnih mest in je speljan pod zemljo v globini cca 1 meter.

Kanalizacija

Za zbiranje komunalnih odpadnih vod (fekalij) je že izvedena večprekatna greznica. Predvidena širitev kamnoloma ne povečuje količine odpadnih fekalnih voda, zato se še naprej uporablja obstoječa greznica.

Zaradi hitrega pronicanja površinske vode in ostalih tekočin v podtalje je potrebno za potrebe skladiščenja in pretakanja nevarnih snovi (olja, naftni derivati) izdelati nepropustno ploščad z lovilcem olja. V primeru izlitja je treba ravnati v skladu s postopkom, ki je predpisan za te namene.

Za ureditev odvodnjavanja padavinske vode s priključka lokalne ceste in priključne ceste kamnoloma na regionalno je predvidena izgradnja padavinske kanalizacije, z ureditvijo prepusta preko državne ceste.

ELEKTROENERGETSKO OMREŽJE

Sedanji kamnolom se z električno energijo oskrbuje iz obstoječe transformatorske postaje TP Suhor IGM moči 630kVA, ki je v neposredni bližini, ki je bila zgrajena za potrebe kamnoloma, in ima zadostno zmogljivost tudi ob širitvi pridobivalnih površin. Širitev kamnoloma tangira potek obstoječega NN 0,4kV kablovoda v dolžini cca 500 m.

Zato je potrebno izvesti novo transformatorsko postajo TP Novi Suhor, moči predvidoma 250kVA, v bližini zidanice vinorodnega okoliša, južno od širitve kamnoloma. Med obstoječo TP Suhor IGM in predvideno TP Novi Suhor se izvede povezovalni SN 20kV kablovod tip XHE-49A 3 x 1 x 150/25 mm² v dolžini cca 900 m, ki poteka od obstoječe TP Suhor IGM severo - zahodno do poti, nato pa po gozdni poti, ki poteka zahodno in jugo - zahodno ter južno od predvidene širitve kamnoloma do predvidene TP Novi Suhor. Od predvidene TP Novi Suhor se do najbližjega objekta z električnim priključkom položi NN vod tip E-XAY2Y-J 4 x 150 + 2,5 mm² v dolžini cca. 20 m. S tem se izvede prevezava obstoječega NN omrežja na predvideno transformatorsko postajo TP Novi Suhor.

Nato sledi odklop tangiranega obstoječega NN voda tip

PP00Y-A 4 x 35 mm², in sicer na severnem delu na obstoječem NN drogu, na južnem delu pa v PMO omarici na objektu.

Javna razsvetljava:

Na območju celotnega kamnoloma je urejena javna razsvetljava, in sicer na upravno-skladiščnem objektu in ob separaciji. Na razširjenem območju kamnoloma bo po potrebi urejena razsvetljava.

TELEKOMUNIKACIJSKO OMREŽJE

Sedanji kamnolom je priključen na TK omrežje. Zaradi širitve kamnoloma nove ureditve niso potrebne.

VI. REŠITVE IN UKREPI ZA VAROVANJE OKOLJA, OHRANJANJE NARAVE, VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE TER TRAJNOSTNO RABO NARAVNIH DOBRIN

7. člen

PODNEBNE RAZMERE IN KAKOVOST ZRAKA

Viri onesnaževanja

Osnovna namembnost kamnoloma med širitvijo bo ostala proizvodnja tehničnega kamna – apnenca. Na območju kamnoloma Suhor bodo po širitvi kamnoloma prevladujoči naslednji viri onesnaževanja:

– Miniranje; Emisija delcev v času miniranja bo časovno omejena in ne bo predstavljala pomembnega vira emisij v zrak;

– Drobilnik, vibracijska sita in separacija; Drobljenje drobnih frakcij je prevladujoči vir onesnaževanja zraka z delci, v obstoječem stanju je na območju kamnoloma odpraševanje urejeno z odpraševalno napravo;

– Obrat za predelavo gradbenih odpadkov; Obratovanje obrata bo ob intenzivnem delu povečalo emisije delcev;

– Manipulativne površine na območju kamnoloma in deponija za drobir; Prevoz in odlaganje tehničnega kamna bo brez upoštevanja omilitvenih ukrepov lahko izrazil vir emisij delcev.

Omilitveni ukrepi

Kamnolom Suhor leži na območju z zmerno onesnaženostjo zraka. Zaradi obratovanja kamnoloma bodo v obdobju suhega in vetrovnega vremena povečane emisije delcev. Ukrepi za zmanjšanje emisij v zrak med širitvijo kamnoloma morajo vključevati:

– preprečevanje prašenja z odkritih površin: ukrep zahteva redno vlaženje odkritih površin ob suhem in vetrovnem vremenu;

– preprečevanje nekontroliranega raznosa gradbenega materiala z območja kamnoloma s transportnimi sredstvi; ukrep zahteva čiščenje vozil pri vožnji z območja kamnoloma na javne prometne površine, prekrivanje in vlaženje sipkih tovorov pri transportu po javnih prometnih površinah;

– upoštevanje emisijskih norm pri uporabljeni gradbeni mehanizaciji in transportnih sredstvih; ukrep zahteva uporabo tehnično brezhibne gradbene mehanizacije in transportnih sredstev.

Ukrepi so v večji meri izvedljivi. Zavezanec za izvajanje ukrepov je upravljavec kamnoloma, ki mora z ukrepi zagotoviti, da na območjih v okolici ne bodo presežene mejne vrednosti onesnaževal v zraku. Letni nadzor izvaja inšpektor za okolje. Ukrepi za zmanjšanje emisij v zrak morajo biti podrobneje opredeljeni v poročilu o vplivih na okolje.

Spremljanje stanja okolja v času izvedbe OPPN

Monitoring kakovosti zraka v času širitve kamnoloma Suhor obsega nadzor nad izvajanjem omilitvenih ukrepov na območju kamnoloma in izvajanje meritev skupne mase prašnih usedlin in vsebnosti težkih kovin v prašnih usedlinah v vplivnem območju in preverjanje skladnosti imisijskih koncentracij z mejnimi vrednostmi. Meritve naj se izvajajo vsako leto. Izvaja jih pooblaščen organizacija. V primeru prekoračitev mejnih vrednosti prašnih usedlin je izvajalec del dolžan izvesti ukrepe za preprečevanje prašenja.

OBREMENITEV S HRUPOM

Dejavnosti, ki vplivajo na obremenitev s hrupom

Viri hrupa na območju kamnoloma so:

– vrtnanje lukenj v skalo z vrtno garnituro,

– miniranje,

– drobljenje nadzrn s hidravličnim kladivom na goseničnem kopaču,

– nakladanje in premikanje surovine s pomočjo nakladalnika in prekucnikov znotraj kamnoloma,

– čeljustni drobilnik,

– udarni in kladivni mlin,

– obratovanje stacionarnih separacij za apnenec,

– odvoz surovine iz kamnoloma s pomočjo tovornih vozil.

Transport z območja kamnoloma poteka po regionalni cesti R1-218/1214 Kanižarica–Vinica.

Drugi vir hrupa je predvidena predelava odpadkov, v okviru katere bo delovala mobilna naprava za predelavo odpadkov (drobilni čeljustnik), ki bo obratovala po potrebi, odvisno od količine gradbenih odpadkov. Obratovala bo le v dnevnem času.

Omilitveni ukrepi

Obratovanje kamnoloma Suhor bo povzročalo povečano kratkotrajno obremenitev bivalnega okolja s hrupom v času miniranja, obratovanje naprav na območju kamnoloma in transport materiala pa bosta povzročala zmerno obremenitev bližjega stanovanjskega okolja s hrupom. Zaradi širitve kamnoloma se ne bodo spremenile lokacije in tehnološke značilnosti virov hrupa ali intenzivnost del v kamnolomu.

Objekti v okolici kamnoloma ne bodo preobremenjene, če bodo na območju kamnoloma upoštevali naslednje osnovne ukrepe za zmanjšanje obremenjevanja okolja s hrupom:

– Omejitev gradnje objektov v vplivnem območju kamnoloma. Za izvedbo ukrepa je zadolžena občina v času priprave strategije in prostorskega reda. Nadzor se izvaja sproti preko izdaje lokacijske informacije in v času izdaje gradbenih dovoljenj. Nadzor izvaja po potrebi inšpektor za prostor. Ukrep je izvedljiv.

– Časovne omejitve: dela v kamnolomu lahko potekajo le med delavniki v dnevnem času med 6. uro zjutraj in 18. uro zvečer, po potrebi tudi v večernem času. V večernem času je potrebno maksimalno zmanjšati aktivne vire hrupa oziroma izvajati dela samo na sekundarnem premljevanju in separaciji. Za izvedbo ukrepa je zadolžen investitor. Ukrep je izvedljiv. Nadzor izvaja inšpektor za okolje, letni pregled in pregled poročila o monitoringu hrupa.

– Uporaba milisekundne tehnike razstreljevanja, kot je opisano v idejnem rudarskem projektu. Za izvedbo ukrepa je zadolžen investitor. Ukrep je izvedljiv. Nadzor izvaja rudarski inšpektor, občasni pregled.

– Uporaba delovnih naprav in gradbenih strojev, ki so izdelani v skladu z emisijskimi normami za hrup gradbenih strojev po Pravilniku o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem. Za izvedbo ukrepa je zadolžen investitor. Ukrep je izvedljiv. Nadzor izvaja inšpektor za okolje, vsakoletni pregled delovnih strojev.

Dodatni protihrupni ukrepi za zmanjšanje razširjanja hrupa v okolje ali za sanacijo zvočne izoliranosti oken pri izpostavljenih stavbah z varovanimi prostori po razširitvi kamnoloma ne bodo potrebni.

Spremljanje stanja okolja v času izvedbe OPPN

V skladu z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju in Uredbo o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju je potrebno monitoring hrupa izvajati v času obratovanja kamnoloma. Prve meritve hrupa naj se opravijo tudi v času zagona predelave gradbenih odpadkov. Zavezanec za spremljanje stanja med obratovanjem je upravljavec kamnoloma.

Izvajati je potrebno tudi monitoring nad viri hrupa po Pravilniku o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem, in izvajanje meritev hrupa v času intenzivnih del v kamnolomu pri najbližjih stavbah z varovanimi prostori. V primeru prekora-

čitev mejnih vrednosti je izvajalec del dolžan izvesti dodatne protihrupne ukrepe in z delom nadaljevati po preveritvi njihove učinkovitosti. Obseg meritev in lokacije merilnih mest monitoringa je potrebno natančneje določiti v poročilu o vplivih na okolje v fazi izdelave OPPN.

NARAVNI VIRI

Viri onesnaževanja

Gozd

Pri razširitvi kamnoloma bo vpliv na gozd neposreden in trajen. Posekan bo gozd z lesnoproizvodno funkcijo na prvi stopnji poudarjenosti v skupni površini cca 12 ha. Posek gozda bo izveden v sklopu pripravljanih del. Biotska pestrost bo zmanjšana. Pri tem se ne bo celotna površina izsekala naenkrat, ampak postopoma v obsegu, ki bo določen z letnim načrtom napredovanja rudarskih del v posamezni fazi širitve kamnoloma.

Vpliv sanacije kamnoloma na lesnoproizvodni funkcijo gozda bo pozitiven in dolgoročen. V sklopu sanacije kamnoloma se bo na etaže, brežine, osnovni plato kamnoloma in kot vizualna bariera nasadilo avtohtone drevesne vrste. V petih letih naj bi drevesa zakrila okoli 2/3 višine posamezne kamnolomske etaže. Pogozdile se bodo površine etažnih ravnin, medtem ko se prostor osnovne etaže oziroma poglobitve le zatravi ter usposobi za eventualno drugo dejavnost, ki bo aktualna čez nekaj let. Predlagana je zasaditev roba kamnoloma z mešanimi avtohtonimi drevesnimi vrstami v pasu širine 2–3 metrov. Območje bodo postopno naselile avtohtone živalske vrste, s čimer se bo postopno vzpostavilo naravno ravnotežje.

Predelava gradbenih odpadkov ne bo imela vpliva na gozd.

Kmetijska zemljišča

Na severnem robu kamnoloma so znotraj OPPN manjše površine travnikov in površin v zaraščanju (okoli 1,5 ha), katerim se bo po širitvi kamnoloma spremenila trajno spremenila dejanska raba.

Raba kmetijskih zemljišč bo trajno spremenjena, ker se obstoječe rabe (travniki) po zaprtju kamnoloma zaradi spremenjene morfologije terena ne bo moglo ponovno vzpostaviti.

Predelava gradbenih odpadkov ne bo imela vpliva na kmetijska zemljišča, saj bo potekala na znotraj območja kamnoloma.

Mineralna surovina

Vpliv na naravni vir mineralna surovina bo neposreden in trajen. Z razširitvijo kamnoloma bodo povečane možnosti za pridobivanje apnenca. Po grobi oceni se bo v prvi fazi izkoriščanja skupaj z obstoječim prostorom odkopalo okoli 1.500.000 m³ materiala, v drugi in tretji fazi izkoriščanja pa okoli 1.700.000 m³ materiala brez poglobitve ter okoli 2.100.000 m³ ob poglobitvi do kote 150 m.n.v. (ob upoštevanju izgub okoli 1.900.000 m³). V nadaljevanju izkoriščanja kamnoloma ni predvideno povečanje letne proizvodnje. Ta se bo gibala okoli 150.000 m³ agregatov letno, za kar bo potrebno odkopati letno okoli 100.000 m³ kamnine. Skupni čas izkoriščanja kamnoloma bo okoli 33 let.

Predvideno je strojno vrtnanje minskih vrtin srednjega premera in omejenih globin. Predvideno je vrtnanje vrtin od zgoraj, to je vzporednih z naklonom brežine in horizontalnih vrtin od spodaj navzgor. Visoke ravni vibracij v času miniranja lahko povzročijo poškodbe stavbe, ki se v najbližji obliki kažejo kot razpoke na ometu, širjenje teh razpok ali odmikanje predelnih sten od nosilnih in medetažnih plošč. DIN 4150 obravnava kriterije za zmanjšanje uporabne vrednosti stavb zaradi izpostavljenosti vibracijam. Skladno s tem standardom so priporočene mejne vrednosti hitrosti vibracij v mm/s za stanovanjske stavbe predstavljene v tabeli. Skladno z dognanji tega standarda so poškodbe stavb zaradi vibracij, katerih hitrosti ne presegajo 5mm/s, malo verjetne.

Priporočene mejne vrednosti hitrosti vibracij v mm/s za stanovanjske stavbe:

Temelj			Plošče
Frekvenca			
<10 Hz	10 do 50 Hz	50 do 100 Hz	Za vse frekvence
5	5 do 15	15 do 20	15

V idejnem rudarskem projektu je navedeno, da je obvezno načrtovati in izvajati milisekundno iniciranje posameznih min. Za doseg potresne varnosti je potrebno omejiti količino razstreliva na milisekundni interval tako, da potresi na najbližjem objektu ne presegajo dopustnih vrednosti glede na vrsto objekta. Temu je potrebno prilagoditi tudi vrtnanje. Za znižanje učinka zračnega udara – detonacije je predvideno nadomestiti detonacijsko vrstico z NONEL sistemom za iniciranje.

Sanacija kamnoloma bo imela pozitiven vpliv, saj se bo dolgoročno zagotovila tehnološka stabilnost posameznih etaž.

Predelava gradbenih odpadkov bo pozitivno vplivala na mineralne surovine, ker se bodo dolgoročno gledano s ponovno uporabo kamenih agregatov zmanjšale potrebe po izkoriščanju mineralnih surovin.

Omilitveni ukrepi

Gozd

Humus je potrebno deponirati ločeno in ga porabiti za sanacijo. Pri zasaditvi naj se uporabljajo vrste značilne za habitat Ilirsko hrastova belogabrja. Za izvedbo ukrepa je odgovoren investitor. Nadzor izvajata investitor v sklopu svojega nadzora izvajalcev in rudarski inšpektor (letni ogled območja). Ukrepi so izvedljivi.

Mineralna surovina

Širitev kamnoloma ne sme posegati izven območja določenega z OPPN in za katerega bo podeljena rudarska pravica za izkoriščanje – koncesija. Ukrepi se mora upoštevati v času gradnje in po izgradnji. Za izvedbo ukrepa je odgovoren investitor. Nadzor izvaja rudarski inšpektor (letni ogled območja). Ukrepi so izvedljivi.

Detalji izvajanja miniranja ter predpisani in dogovorjeni postopki in varstveni ukrepi morajo biti natančno obdelani v rudarskem projektu za izvajanje del tako, da je s projektom zagotovljena varnost objektov in varnost okolja v okviru predpisanih oziroma predloženih norm. Tehnologijo miniranja je potrebno prilagajati novim spoznanjem. Za izvedbo ukrepa sta odgovorna projektant in investitor. Nadzor izvaja rudarski inšpektor (letni ogled območja). Ukrepi so izvedljivi.

Mejne vrednosti hitrosti vibracij naj upoštevajo priporočene mejne vrednosti navedene v DIN 4150 (tabela 20). Ob upoštevanju tega ukrepa ne bo prihajalo do poškodb na objektih. Za izvedbo ukrepa je odgovoren investitor. Nadzor izvaja inšpektor za prostor in rudarski inšpektor (letni pregled izvajanja monitoringa). Ukrepi so izvedljivi.

Spremljanje stanja okolja v času izvedbe OPPN

Monitoring vplivov vibracij in potresov pri miniranju je potrebno spremljati pri najbližjih stanovanjskih objektih, in sicer z občasnimi seizmičnimi meritvami, pri čemer naj se uporabljajo standardi:

- nemški DIN 4150,
- avstrijski ÖNORM S 9020 in
- švicarski SN 640 312a.

PODZEMNA VODA

Viri onesnaževanja

V času izvajanja del v okviru širitve kamnoloma so možni dolgoročni daljinski vplivi, saj je vodonosnik ranljiv za onesnaženje z razlitjem goriva ali drugih nevarnih snovi iz gradbene mehanizacije in transportnih vozil. Pri razstreljevanju matične kamnine se uporablja gospodarsko razstrelivo, ki vsebuje nevarno snov amonijev nitrat NH₄NO₃. V primeru neprimerne

uporabe obstaja manjša možnost spiranja amonijevega nitrata v tla in posledično v podzemno vodo. Gorivo in razstrelivo se na lokacijo dovaža sproti, enako je predvideno tudi po razširitvi.

Med sanacijo bo onesnaženje vodonosnika možno v primeru izpusta nevarnih snovi iz mehanizacije. Po sanaciji bo vpliv pozitiven in trajen, saj bo vodonosnik manj ranljiv.

Predelava gradbenih odpadkov bo potekala na platoju v severovzhodnem delu kamnoloma. Teren na območju ni poravnani in je deloma zasut s peskom in gradbenim materialom, na nekaterih mestih občasno stoji voda. V primeru večje količine razlitnega goriva iz delovnega stroja je možno onesnaženje podtalnice. Vpliv bo možen do zaprtja obrata.

Omilitveni ukrepi

– Tla pod delovnimi stroji morajo biti ustrezno utrjena in zaščitena, tako da ne obstaja možnost izliva nevarnih snovi iz strojev direktno v tla (podtalnico). Za izvajanje omilitvenega ukrepa sta odgovorna projektant in investitor. Nadzor se izvede v času tehničnega pregleda in občasno v času inšpekcijskega nadzora. Ukrepi je izvedljiv.

– Izdelan mora biti poslovnik o ravnanju z nevarnimi snovmi (naftni derivati, razstrelivo ipd), ki mora vključevati tudi načrt ravnanja in sanacijske ukrepe v primeru razlitja/razsutja nevarnih snovi, pripravljena pa mora biti tudi ustrežna oprema in sredstva za takojšnje ukrepanje. Za izvajanje omilitvenega ukrepa je odgovoren investitor. Nadzor se izvede v času tehničnega pregleda. Ukrepi je izvedljiv.

– V primeru, da se bo na lokaciji skladiščilo nevarne snovi, mora biti skladiščenje nevarnih snovi (naftni derivat, razstrelivo ipd) urejeno v skladu s Pravilnikom o tem, kako morajo biti zgrajena in opremljena skladišča ter transportne naprave za nevarne in škodljive snovi (Uradni list SRS, št. 3/79). Za izvajanje omilitvenega ukrepa sta odgovorna projektant in investitor. Nadzor se izvede v času tehničnega pregleda. Ukrepi je izvedljiv.

Spremljanje stanja okolja v času izvedbe OPPN

Območje OPPN se nahaja na območju telesa podzemne vode Dolenjski kras. ARSO izvaja letni državni monitoring kemijskega stanja te podzemne vode. Predlagamo letno preverjanje rezultatov analiz državnega monitoringa. V primeru poslabšanja kakovosti podzemne vode je potrebno ugotoviti morebiten vpliv kamnoloma Suhor na kemijsko stanje vode in predvideti morebitne potrebne ukrepe ter pogostejši monitoring. Zavezanec za spremljanje stanja med obratovanjem je upravljevalec kamnoloma.

OHRANJANJE NARAVE

Viri onesnaževanja

Flora, favna in habitatni tipi

Razširitev ne bo posegla v prednostni HT ali vplivala na velikost populacij ogroženih ali zaščitenežih živalskih in rastlinskih vrst. Med habitatni na območju OPPN imajo največji naravovarstveni pomen steljniška brezovja, ki prevladujejo tudi v širši okolici, zato bistvenega vpliva nanje ne bo. Na območju OPPN je že v obstoječem stanju povišana raven hrupa, zato bistvenih trajnih vplivov na ptiče in sesalce, ki jih hrup najbolj vznemirja, ne pričakujemo.

Sanacija bo izvršena z avtohtono vegetacijo. Police bodo prekrile z avtohtono kamnolomsko jalovino in humusom, nanje bodo zasajene drevesne in grmovne vrste. V pazduhi pod brežino in na robu nad njo je predvidena zasaditev plezalk, v eventualne žepe brežin pa tudi zeliščnic ali grmovnic. Osnovna etažna ravnina bo postopoma nastajala z izkoriščanjem zadnje faze. Na poravnana tla bo nasuta kamnolomska jalovina in zemljina ter izvršena zatravitev in saditev drevja. Pozitiven vpliv bo trajen.

Pri predelavi gradbenih odpadkov ne bo dodatnega vpliva.

Varovana območja

Iz karte habitatnih tipov v prilogi je razvidno, da se na zahodnem in severozahodnem delu območju OPPN nahaja kvalifikacijski HT Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdov. Površina tega HT na območju OPPN skupaj s površino na območju

neposrednega vpliva (20 m) znaša cca 10 ha. Površina tega HT na območju pSCI Kočevsko znaša 56%, kar pomeni, da porašča cca 5955 ha. Zaradi širitve kamnoloma bo uničenih 0,0017% površine kvalifikacijskega HT. Vpliv bo trajen, a sprememb pri ohranjanju ugodnega stanja habitata ni pričakovati.

Gozd predstavlja prehranski habitat netopirjev, vpliv nanje bo poleg uničenja habitata imelo tudi osvetljevanje. Gozd je življenjski prostor rogača; vpliv bo neposreden in trajen. V naravi je to sekundaren gozd, nastal je z zaraščanjem kmetijskih površin, zato ocenjujemo, da bo vpliv nezaten.

Ocenjujemo, da območja OPPN ne naseljujejo večje gostote populacij kvalifikacijskih ptičjih vrst, saj je hrup na območju prisoten že v obstoječem stanju. Uničen bo majhen delež gozda, zato ocenjujemo, da si vrste lahko izberejo primeren gnezditveni prostor v širši okolici.

Območje daljinskega vpliva (500 m) je večji del gozdnato. Poseg na vrste v tem območju ne bo vplival, moteče bodo samo občasne detonacije v času miniranja (enako kot v obstoječem stanju). Te lahko splašajo velike zveri in ptice; vpliv bo posreden.

Sanacija bo izvajana sprotno. Po eksploataciji bo območje pogozdno z avtohtono vegetacijo in primeren življenjski prostor za številne vrste.

Predelava gradbenih odpadkov se bo vršila na parcelah, ki jih porašča ruderalna vegetacija (nezaten vpliv). Hrup je na območju že povišan, zato bistvenega vpliva na živali ne pričakujemo.

EPO in naravne vrednote

Območje OPPN leži na območju pričakovanih geomorfoloških podzemskih naravnih vrednot – karbonati. Ob eksploataciji bo ta naravna vrednota neposredno in trajno prizadeta. Območje NV je obsežno, zato vpliv ne bo bistven (vpliv na vrste bo enak kot v zgoraj opisanih segmentih).

Obstaja možnost, da se v času eksploatacije odkrijejo jame (neposredne vpliv), zato je potrebno o odkritju obvestiti pristojno službo. Vpliv bo možen v obdobju eksploatacije.

Razširitev kamnoloma bo trajno zmanjšala število vrst na območju OPPN in njegovi bližnji okolici, kar bo vplivalo na biotsko raznovrstnost na območju OPPN. Ker se kamnolom v prostoru nahaja že dalj časa, vpliva na biotsko raznovrstnost in naravno ravnovesje v širši okolici plana ne predvidevamo.

S sanacijo kamnoloma bodo tla (geomorfološka podzemna naravna vrednota) ponovno bolj zaščitena pred negativnimi zunanjimi vplivi. Vpliv bo pozitiven in trajen.

Predelava gradbenih odpadkov: tla bodo utrjena, odvodnjavanje onesnažene vode urejeno, tako da vpliva ne pričakujemo.

Omilitveni ukrepi

Eksploatacija mineralnih surovin je dovoljena samo ob sproti sanaciji že izkoriščenih površin. Pri zasaditvi naj se uporabljajo vrste značilne za HT Ilirsko hrastova belogabrja. Za izvedbo so odgovorni projektant, izdelovalec krajinskega načrta in investitor. Nadzor se izvaja v sklopu izdaje naravovarstvenega soglasja in rudarski inšpektor (v času inšpekcijskega obiska). Ukrepi je izvedljiv.

Za uspešno rekultivacijo mora biti plast kamnolomske jalovine in humusa na etažnih platojih dovolj debela. Nasutje naj v skupni višini znaša minimalno pol metra. Za izvedbo so odgovorni projektant, izdelovalec krajinskega načrta in investitor. Nadzor se izvaja v sklopu izdaje naravovarstvenega soglasja in rudarski inšpektor (v času inšpekcijskega obiska). Ukrepi je izvedljiv.

Uporaba popolnoma zasenčenih svetil s čim manjšo emisijo UV svetlobe (npr. halogenska svetila). Svetila naj imajo vgrajen senzor za prižiganje in samodejni izklop. Za izvedbo je odgovoren investitor. Nadzor se izvaja ob tehničnem pregledu. Ukrepi je izvedljiv.

Ob nepredvidenem odprtju jame (jamskega habitata) je o temu potrebno obvestiti pristojne institucije, ki bodo jamo pregledale in dale navodila za ustrezno zavarovanje oziroma sanacijo podzemnega habitata. Za izvedbo je odgovoren inve-

stitor. Nadzor izvaja rudarski inšpektor (v času inšpekcijskega obiska). Ukrep je izvedljiv.

Spremljanje stanja okolja v času izvedbe plana

Rekultivacija je relativno počasen proces in se rezultati praviloma opazijo šele po petih in več letih po izvedenih delih. Uspešnost sanacije dvakrat letno spremlja investitor, vsake pet let pa tudi rudarski inšpektor.

KRAJINA

Obstoječe stanje

Območje OPPN sodi v krajinsko enoto Bela krajina oziroma v njeno podenoto Belokranjski ravnik. Belokranjski ravnik je reliefno precej uravnan (nadm. višina med 160–190 m), vendar teren večinoma ni raven, ampak gosto posajen z značilnimi vrtačami. Bela krajina je dežela nizkega krasa, zato je večji del te enote brez površinskih voda. Najbližja vodotoka obravnavanemu območju sta Lahinja in Nerajčica, za katera je značilna njuna slikovitost in razmeroma velika naravna ohranjenost. Na ravniku prevladuje združba belega gabra z znatnim deležem breze, ki je ena najpomembnejših prvin prepoznavnosti Bele krajine.

Kamnolom Suhor se nahaja na pobočju blage vzpetine na vznožju Poljanske gore in pomeni velik poseg v relief krajine, ki se ga ne more več sanirati v tolikšni meri, da bi se mu povrnila prvotna oblika.

Pobočje, v katerem je kamnolom, pada proti severovzhodu. Najvišji del območja obratujočega kamnoloma dosega nadmorsko višino okoli 200 m n.m. na južnem delu ter na območju širitve do 247 m n.m. na gričku na jugovzhodni strani prostora. Osnovni plato pri vходу v kamnolom je na višini okoli 170 m n.m.

Okolico kamnoloma obdajajo obsežne gozdne in kmetijske površine. Gozdne površine se nahajajo južno in zahodno od območja kamnoloma, na severnem, jugozahodnem in vzhodnem robu kamnoloma so travniki in površine v zaraščanju, ki se pojavljajo tudi na vinogradniškem območju jugozahodno od kamnoloma, vzhodno od regionalne ceste Metlika–Vinica pa se razprostirajo njive.

Omilitveni ukrepi

Brežine kamnolomskih etaž se mora sanirati tako, da se bo oblika čim bolj približala prvotnemu reliefu območja. Razgibanost terena naj se poveča z naklonom brežin; naklon brežin naj bo od 60 do 50%. Za območje kamnoloma, kjer že poteka eksploatacija, je potrebno predvideti blažji naklon brežin (in tako povečati možnost zasaditve vegetacije). Večji pomen v sklopu celotnega območja naj se nameni tudi problematiki zasaditve brežin (večji izbor vrst, način uspešnega sajenja v brežino, čim manj neporaščenih površin, blažji naklon ipd). Za izvedbo so odgovorni projektant, izdelovalec krajinskega načrta in investitor. Nadzor se izvaja v sklopu izdaje naravovarstvenega soglasja in rudarski inšpektor (v času inšpekcijskega obiska). Ukrep je izvedljiv.

S strani ceste Črnomelj–Vinica naj se kamnolom zaradi vizualne izpostavljenosti zakrije s širokim zemeljskim nasipom vzdolž ceste, ki se ga zasadi z gostim avtohtonim drevjem; gozdna bariera naj se vzpostavi tudi proti vinogradniškemu območju. Za izvedbo so odgovorni projektant, izdelovalec krajinskega načrta in investitor. Nadzor izvaja v sklopu izdaje naravovarstvenega soglasja in rudarski inšpektor (v času inšpekcijskega obiska). Ukrep je izvedljiv.

Spremljanje stanja okolja v času izvedbe OPPN

Rekultivacija je relativno počasen proces in se rezultati praviloma opazijo šele po petih in več letih po izvedenih delih. Uspešnost sanacije dvakrat letno spremlja investitor, vsakih pet let pa tudi rudarski inšpektor.

RAVNANJE Z ODPADKI

Opredelitev ugotovljenih pomembnih vplivov izvedbe OPPN

V fazi pripravljalnih del pri razširitvi kamnoloma bo odstranjen rastlinski pokrov, zemljina in površinska jalovina. Zemljino in površinsko jalovino, ki se bo odstranila v času pripravljalnih del, se bo začasno deponiralo ter nato uporabilo za sanacijo kamnoloma. Količina odpadka je odvisna od letnega načrta

širitve kamnoloma, rastlinskega pokrova in kamninske zgradbe na posameznih lokacijah širitve.

V času sanacije se bo izvajala predelava odpadkov z vnašanjem v tla je namenjena zapolnjevanju izkopa zaradi vzpostavitve prvotnega oziroma novega stanja ter v končni fazi še rekultivacije površine (koda R10). Material iz zemeljskih izkopov ter preostanek gradbenih odpadkov po recikliranju se vnaša v ali na tla z namenom zapolnjevanja odkopov izključno na območjih kamnoloma, kjer se je s pridobivanjem mineralne surovine že prenehalo.

Predelava gradbenih odpadkov se bo izvajala z drobljenjem in sejanjem – koda R5: Z drobljenjem in sejanjem zbranih odpadkov se pridobijo mineralne surovine za ponovno uporabo. Predelava odpadkov bo potekala v mobilni napravi (čeljustni drobilnik), ki bo locirana v kamnolomu in v stacionarnih sejalnih napravah. Naprava bo obratovala po potrebi, odvisno od količine gradbenih odpadkov, obratovala bo le v dnevem času. Predvidena je predelava nenevarnih gradbenih odpadkov (klasif. št. 17, glej tabelo 29), katerih letna količina bo znašala manj kot 50.000 m³. Za vsako skupino odpadkov bo določen prostor za začasno deponiranje na lokaciji. Pri predelavi bo nastajal drobljenec za gradbene namene, nasipe zasipe in posipe – se bo prodajal. Produkti predelave se bodo začasno skladiščili ob samem postrojenju za predelavo in bodo po vrstah med seboj ločeni s pregradami iz »New Jersey« elementov. Preostanek drugih odpadkov (železo, barvne kovine, les, plastika, papir, karton, polivinil) bo oddan pooblaščenemu predelovalcu ali odstranjevalcu glede na vrsto odpadka. Zemeljski izkopi in umetno pripravljena zemljina se bo nadalje uporabljala za sanacijo kamnoloma. V načrtu ravnanja z gradbenimi odpadki bo točno določena količina odpadkov.

Predelava nenevarnih gradbenih odpadkov bo imela za posledico zmanjšanje eksploatacije mineralnih surovin in to ne samo na ožjem območju, temveč tudi v širši okolici.

Omilitveni ukrepi

Strateški omilitveni ukrepi niso predvideni.

Opozorila investitorju:

– V primeru vnosa umetno pripravljene zemljine s prostornino 500.000 m³ ali več, ki se vnaša na območje pridobivanja mineralne surovine, je obvezno izvesti postopek presoje vplivov na okolje.

– Investitor mora izdelati Načrt ravnanja z odpadki, v kateremu morajo biti natančno navedeni ukrepi za preprečevanje imisij v okolje.

Spremljanje stanja okolja v času izvedbe OPPN

Potrebno je ustrezno evidentiranje prejetih in oddanih količin in vrst odpadkov, kot to določa Pravilnik o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 84/98, 45/00, 20/01, 13/03, 41/04 – ZVO-1).

VII. REŠITVE IN UKREPI ZA OBRAMBO TER VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI

8. člen

UKREPI ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Obveznosti delodajalca

Izvajalec rudarskih del je, v smislu ZVZD, delodajalec, ki izpolnjuje predpisane pogoje za delo v rudarski dejavnosti, je v Republiki Sloveniji oziroma EU registriran za rudarsko dejavnost in ima ustrezno dovoljenje za izvajanje del.

Izvajalec je kot delodajalec dolžan zagotoviti varnost in zdravje delavcev v zvezi z delom. V ta namen mora izvajati ukrepe, potrebne za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev, vključno s preprečevanjem nevarnosti pri delu, obveščanjem in usposabljanjem delavcev, z ustreznimi organiziranostjo ter potrebnimi materialnimi sredstvi (5. člen ZVZD).

Izvajalec rudarskih del sprejme ukrepe, s katerimi zagotovi, da so delavci seznanjeni z vsemi ukrepi za zagotavljanje varnosti in zdravja na delovišču in posameznih delovnih mestih.

Delodajalec mora zagotavljati varnost in zdravje pri delu zlasti tako, da poveri opravljanje nalog varnosti pri delu strokovnemu delavcu, naloge varovanja zdravja pa pooblaščenemu zdravniku (15. člen ZVZD).

Strokovne naloge s področja varnosti pri delu, ki potekajo pri izvajanju rudarskih del, lahko opravlja tudi oseba, ki izpolnjuje pogoje za tehničnega vodjo rudarskih del (44. člen ZRud).

Delodajalec mora določiti in izvesti občasne preizkuse teoretične in praktične usposobljenosti delavcev za varno delo. Rok za občasne preizkuse ne sme biti daljši od dveh let.

Izvajalec rudarskih del mora na delovišču izvajati koordinacijo vseh potrebnih ukrepov za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev pri delu.

Vsak delodajalec mora izdelati in sprejeti Splošni akt o varnosti in zdravju pri delu, katerega sestavni del je Izjava o varnosti ter Ocena tveganja v pisni obliki, s katerim oceni tveganje za nastanek poškodb in zdravstvenih okvar ter določi način in ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu.

Vsebina splošnega akta o varnosti in zdravju, izjave o varnosti in ocene tveganja je predpisana v Pravilniku o vsebini in načinu izdelave splošnega akta o varnosti in zdravju pri delu, ki ga mora pred pričetkom del izdelati izvajalec rudarskih del (Uradni list RS, št. 68/01).

Izvajalec rudarskih del mora zagotoviti, da se delavci seznanijo z vsebino splošnega akta o varnosti in zdravju pri delu ter z ukrepi za varno in zdravo delo na delovišču.

Splošni akt o varnosti in zdravju pri delu mora biti redno dopolnjevan ter na razpolago na delovišču.

V skladu s 25. členom Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD), 41. členom ZRud in 6. členom Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in tehničnih ukrepih za dela pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin na površinskih kopih, morajo na delovišču, kjer dela hkrati več organizacij, ali izvajalcev, izvajalci del s pismenim dogovorom določiti skupne varstvene ukrepe in normative ter delavca odgovornega za izvajanje teh ukrepov. Izvajalec rudarskih del mora na delovišču izvajati koordinacijo vseh potrebnih ukrepov za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev pri delu.

Delodajalec mora zagotavljati delavcem brezhibno delovno opremo, ki ne ogroža varnosti in zdravja.

Delodajalec mora pridobiti in hraniti tehnično dokumentacijo, iz katere je razvidno, da delovna oprema ustreza predpisanim varnostnim in zdravstvenim zahtevam.

Delodajalec mora v celoti upoštevati določila Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in tehničnih ukrepih za dela pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin na površinskih kopih (Uradni list RS, št. 68/03, 83/03 – popr., 65/06).

V okviru ukrepov za preprečevanje nevarnosti mora delodajalec pripraviti in dati delavcem tudi ustrezna navodila in obvestila. Vsa varnostna navodila morajo biti delavcem razumljiva.

Na posamezna dela lahko delodajalec razporedi le ustrezno usposobljene delavce, ki dela izvajajo v skladu z izdanimi navodili.

V skladu z 19. členom ZVZD in Pravilnikom o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in tehničnih ukrepih za dela pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin na površinskih kopih, mora delodajalec (strokovni delavec ali služba zadolžena za zagotavljanje varnosti pri delu) pripraviti med drugim tudi navodila za varno delo. V rudarstvu je za izdajo navodil zadolžen tehnični vodja (36. člen Pravilnika).

Navodila za varno delo morajo poleg navodil proizvajalca vsebovati še:

– dolžnosti zaposlenih strojnikov, njihovih pomočnikov in nadzornikov oziroma delovodij,

– varnostne ukrepe za delo s posamezno delovno opremo – delovnim strojem (vrtalnim strojem, nakladalnikom, bagrom, buldožerjem, kamioni, opremo za predelavo, transportnimi trakovi itd.), navedena mora biti prometna signalizacija, signalizacija in postopki med nalaganjem, iztresanjem, vožnjo nazaj itd.,

– varnostne ukrepe pri delih miniranja,

– določila o vzdrževanju delovne opreme, v kateri mora biti zajeto ravnanje z naftnimi derivati ter postopki v primeri nesreče z naftnimi derivati,

– določitev transportnih poti ter njihovo označevanje,

– zavarovanje kamnoloma.

Sestavni del navodil so tudi tehnološke sheme za posamezne delovne operacije, predvsem za odkopavanje in nakladanje. Navodila morajo biti izročena zaposlenim proti podpisu.

Delodajalec mora zagotoviti tudi ustrezne pomožne prostore, kot so garderobe za preoblačenje in spravilo oblek in sanitarije.

Garderobe morajo biti opremljene s stoli, klopni in garderobnimi omaricami ali obešali, ki omogočajo vsakemu delavcu, da med delom varno spravi obleko in druge osebne stvari.

Izvajalec rudarskih del mora zagotoviti ločene garderobe za moške in ženske, če to ni mogoče, pa mora zagotoviti njihovo ločeno uporabo.

Če garderobe niso potrebne, mora biti vsakemu delavcu zagotovljeno mesto za shranitev njegovih oblačil.

Za zaposlene mora delodajalec urediti primerna stranišča, praviloma v bližini garderob. Kot primerno je možno uporabiti tudi kemično stranišče z urejenim čiščenjem in odvozom.

Obveznosti delavcev

Delavec mora upoštevati predpisane varnostne ukrepe, uporabljati predpisana sredstva in opremo za osebno varnost pri delu in se odzvati na zdravstvene preglede v skladu z ZVZD. Če delavec ne ravna v skladu s prej navedenim, ogroža svojo varnost in zdravje ter varnost in zdravje drugih in se šteje kot hujša kršitev obveznosti iz delovnega razmerja.

Delavec ima pravico odkloniti delo, če mu grozi neposredna nevarnost, ker niso bili izvedeni predpisani varnostni ukrepi, in zahtevati, da se nevarnost odpravi.

Delavec mora delodajalca takoj obvestiti o vsaki pomanjkljivosti, škodljivosti, okvari ali o drugem pojavu, ki bi lahko pri delu ogrozil njegovo zdravje in varnost ali zdravje in varnost drugih kot tudi varnost okolja.

Delavec ima pravico v primeru neposredne in neizogibne nevarnosti ustrezno ukrepati, skladno s svojim znanjem in tehničnimi sredstvi, ki jih ima na razpolago in zapustiti delovno mesto.

Varnostni ukrepi pri vrtnanju in miniranju

V osnovi je tehnično pravilno izvajanje del tudi varno izvajanje, zato je v tem projektu tudi poudarek na pravilnem izvajanju del po tehničnih normativih in navodilih proizvajalcev opreme.

Spoštovati je potrebno določila Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in o tehničnih ukrepih za dela pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin na površinskih kopih. Pri spremembi ali nadomestilu pravilnika se upoštevajo novi predpisi.

Za ravnanje z vrtalno garnituro in priborom mora biti izdelano tehnično navodilo, ki vsebuje podatke:

1. o načinu vizualnega pregleda najvažnejših delov in sklopov vrtalne naprave pred začetkom del;

2. o ugotavljanju stanja na delovišču;

3. o postopku pri postavljanju vrtalne garniture, zagonu in ustavitvi;

4. o postopku v primeru loma ali »zagozditve« orodja v vrtni;

5. o vzdrževanju naprave, vključno z ravnanjem z naftnimi derivati.

Za vsako vrtnanje minskih vrtin mora biti izdelana tudi skica vrtin z vsemi potrebnimi podatki o položaju – mestu vrtnanja, geometriji vrtnanja (razdalja med vrtinami, razdalja med vrstami, globine vrtin, naklon in premer itd.). Pri izdelavi skice vrtnanja se morajo spoštovati določila tehnične dokumentacije – rudarskega projekta za izvajanje del. Skica vrtin je osnovni podatek za izdelavo načrta miniranja.

V času vrtnanja mora biti delovišče zavarovano tako, da ni mogoč pristop nepoklicanih. Za izvedbo zavarovanja je odgo-

voren tehnični vodja, za izvajanje varovanja pa odgovorni vodja vrtnja – nadzornik.

Nevarno območje je bližina vrtnalnice garniture in kompresorja oziroma cevi za stisnjen zrak. Zadrževanje ob delovni opremi – strojih je dovoljeno samo zaposlenim pri teh strojih.

Z vrtnalno garnituro in kompresorjem smejo delati samo ustrezno usposobljeni delavci, ki morajo uspešno opraviti ustrezno preverbo znanja iz varstva pri delu.

Posebna pozornost naj velja:

– usklajenem delu vrtnja in miniranja, odriva in nalaganja, zavarovanju roba etaže v času dela vrtnalnice garniture in manevru pri prestavljanju vrtnalnega stroja. Rob etaže mora biti zavarovan z ograjo ali nasipom višine najmanj 1 m. Ograja ali nasip mora biti odmaknjen od roba etaže;

– vrtnalci in stroj naj se premikajo na strani vrtnin nasprotno od roba etaže;

– načinu vizualnega pregleda najvažnejših delov in sklopov vrtnalnice naprave pred začetkom dela;

– ugotavljanju stanja na delovišču in o kontroli stabilnosti čela pred postavitvijo, pozneje pa tudi pred vsakim začetkom obratovanja stroja;

– pred vrtnjem »horizontalnih« vrtnin je treba podrobno pregledati steno brežine in jo očistiti oziroma zrušiti vse dele, ki visijo oziroma bi se lahko pri vrtnanju odkrušili;

– postopku v primeru zagozditve vrtnalnega orodja v vrtnini;

– vzdrževanju vrtnalnice naprave, spravljanje in hranjenje vrtnalnega pribora in orodja;

– ravnanju z naftnimi derivati.

Navodila mora izdati tehnični vodja. Za spoštovanje navodil je odgovoren vodja vrtnalnice garniture – rudarski nadzornik in samostojni vrtnalec vsak v svojem delokrogu.

Pri miniranju v kamnolomu se je potrebno držati veljavnih predpisov za tovrstna dela, in sicer:

– Zakon o eksplozivih (ZE-UPB1) (Uradni list RS, št. 100/05),

– Zakon o prevozu nevarnega blaga (ZPNB-UPB1) (Uradni list RS, št. 33/06),

– Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in o tehničnih ukrepih za dela pri razstreljevanju, kadar gre za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin, izvajanje drugih rudarskih del in izvajanje razstreljevalnih del v drugih dejavnostih (Uradni list RS, št. 111/03),

– Pravilnik o evidencah o eksplozivih, ki jih vodijo pravne osebe in podjetniki (Uradni list RS, št. 82/03),

– Pravilnik o strokovni usposobljenosti za delo z eksplozivi (Uradni list RS, št. 82/03, 95/04).

Poleg tega je spoštovati navodila proizvajalcev razstreliva in razstreljivih sredstev. Spoštovati je tudi določila standardov za zagotovitev potresne varnosti pri razstreljevanju – predlagamo uporabo standarda DIN 4150 tretji del, ki je dopolnjen februarja leta 1999 in je trenutno najnovejši in najstrožji tovrstni standard, avstrijske norme ÖNORM S 9020 iz leta 1986 ter švicarske norme SN 640 312a iz leta 1992.

Miniranje se izvaja na podlagi navodil rudarskega projekta za izvajanje del. Za vsako miniranje je potrebno izdelati načrt miniranja, ki mora vsebovati:

1. razpored in globino vrtnin,

2. način polnjenja minskih vrtnin, vrsto in količino razstreliva v vrtnini in na milisekundni interval ter skupno količino razstreliva v minskem polju,

3. način iniciranja in aktiviranja,

4. nevarne cone zaradi razstreljevanja (cone ogroženosti zaradi razmeta, zračnega udara in potresa pri miniranju),

5. varnostni ukrepi za zagotovitev varnosti okolice.

Na skici minskega polja, ki je sestavni del načrta miniranja, morajo biti navedene razdalje in smer do najbližjih objektov.

Miniranje mora biti načrtovano tako, da je zagotovljena varnost najbližjih objektov, in sicer pred:

– razmetom miniranega materiala,

– zračnim udarnim valom (detonacijo) in

– potresom, ki nastane pri miniranju.

Za vsako miniranje mora biti določen odgovorni vodja, ki mora poskrbeti za:

– pravilno izvajanje del razstreljevanja po tehnični dokumentaciji in zakonskih predpisih,

– obveščenost okolice o razstreljevanju in ukrepih za varnost,

– namestitvev stražarjev za fizično zaščito ob miniranju.

Za vsako miniranje mora biti ob koncu sestavljen zapisnik, v katerem se ugotavljajo uspešnost miniranja, ustreznost varnostnih ukrepov ter posebnosti, ki so se eventualno zgodile (škoda ali kak drugi nevaren pojav).

V rudarskem projektu za izvajanje del mora biti posebej obdelana:

– nevarnost pred razmetom miniranega materiala in ukrepi,

– nevarnost zračnega udarnega vala (tlaka) in ukrepi,

– nevarnost seizmičnega (potresnega) učinka miniranja in ukrepi,

– nevarnost pred strupenim in dušljivim učinkom plinastih produktov eksplozije in ukrepi in

– nevarnost toplotnega učinka in ukrepi.

Pri tem je potrebno upoštevati veljavne predpise in praviloma najstrožje standarde. Upoštevati je potrebno tudi dosežanje izkušnje in rezultate meritev.

VARNOSTNI UKREPI PRI ODKOPAVANJU, ODRIVANJU, PREKLADANJU, NAKLADANJU, TRANSPORTU IN RAZKLADANJU TER PREDELAVI MATERIALA

V rudarskem projektu za izvajanje del je potrebno detajlno obdelati zgoraj navedene ukrepe ob upoštevanju predpisanih normativov in standardov za zagotovitev varnosti in zdravja pri delu in varnosti okolja in okolice.

Upoštevati je potrebno dosedanje izkušnje in meritve oziroma izvedeni monitoring vplivov na okolje.

Požarno varstvo

Kamnolom ni požarno nevaren objekt, vendar je kljub temu potrebno upoštevati in spoštovati požarnovarnostne kriterije in zahteve.

V neposredni bližini prostorov v katerih utegne izbruhniti požar ali v katerih so shranjene vnetljive snovi, morajo biti nameščeni ustrezni aparati za gašenje požarov in opozorilne table.

Vsi delovni stroji, kompresorji, nakladalniki, bagri, kamioni, pogonski agregati, transformatorji morajo prav tako biti opremljeni z ustreznimi gasilnimi aparati. Z gasilnimi aparati in protipožarnim orodjem se opremi tudi skupne prostore, kakor tudi prostore za predelavo (mobilno napravo).

Oprema za gašenje mora biti delavcem lahko dostopna, enostavna za uporabo in, kjer je to potrebno, tudi zavarovana pred mehanskimi poškodbami in toploto.

Oprema za gašenje mora biti označena skladno s predpisi, oznake pa morajo biti obstojne in nameščene na vidnih mestih.

Naprave za gašenje in varstvo pred požari morajo biti kontrolirane vsakih šest mesecev, ugotovitve pa vpisane v ustrezne knjige.

V smislu Zakona o varstvu pred požari je organizacija dolžna izdelati protipožarni načrt. Vsi zaposleni morajo biti poučeni o ravnanju v primeru požara, kakor tudi z ukrepi za odstranjevanje nevarnosti požara, preprečevanje širjenja in gašenje. Načrt mora biti na razpolago delavcem in se mora stalno dopolnjevati.

Zaposleni morajo biti poučeni o nevarnosti požara, z ukrepi za zmanjšanje nevarnosti, pravočasnimi ukrepi za odkrivanje in obveščanje o požaru, učinkovitem in varnem gašenju ter poteh za umik.

V skladu z Odlokom o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 26/93) je v določenem letnem času (sušnem obdobju), prepovedano sežiganje grmičevja in kmetijskih ostankov izven urejenega kurišča. Isto velja tudi za

ostanke papirne in kartonske embalaže uporabljenih razstrelilnih sredstev.

PRVA POMOČ

V skladu z določilom 70. člena Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in tehničnih ukrepih za dela pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin na površinskih kopih, mora organizacija stalno skrbeti za ustrezno število usposobljenih ljudi za nudenje prve pomoči, za omarice prve pomoči, organizirati mora tudi način prevoza v primeru nesreče.

V skupnih prostorih morajo biti ustrezna navodila za nudenje prve pomoči, kot tudi telefonske številke in naslovi za nujne klice.

IZVAJANJE IN VODENJE DEL V KAMNOLOMU

Pridobivanje mineralnih surovin je, po Zakonu o rudarstvu, rudarska dejavnost (4. člen ZRud). Rudarska dela lahko izvaja pravna ali fizična oseba, če je znotraj EU registrirana za ustrezno dejavnost, ki izpolnjuje s tem in drugimi zakoni predpisane pogoje za opravljanje dejavnosti. Izpolnjevanje predpisanih pogojev za opravljanje dejavnosti ugotavlja rudarska inšpekcija (39. člen ZRud).

Rudarska dela sme izvajalec opravljati le na podlagi dovoljenja za izvajanje del po ZRud (40. člen ZRud).

Pri izvajanju rudarskih del mora izvajalec zagotavljati tehnično vodenje del po rudarski projektni dokumentaciji in tehničnih predpisih o varnosti in zdravju pri delu (45. člen ZRud), zagotoviti mora tudi nadzorstvo nad izvajanjem tehničnih predpisov in predpisov s področja varnosti in zdravja.

Skladno z določili ZRud-A dela tehničnega vodje lahko opravlja le oseba vpisana v register pooblaščenih oseb v rudarstvu.

Strokovno tehnično vodenje del zagotavlja tudi pravilno in s tem tudi varno delo zaposlenih ter varnost okolice.

Zavarovanje kamnoloma med obratovanjem

V času obratovanja kamnoloma mora le-ta biti zavarovan tako, da ne ogroža neposredne okolice. Na vhodu v kamnolom ali etažo je potrebno postaviti zapornico, ki preprečuje dovoz in odvoz v času, ko kamnolom ne dela. Celotno področje kamnoloma je treba zavarovati bodisi z zemeljskim nasipi ali z ograjo ter postaviti opozorilne table s trajnimi napisi prepovedi pristopa nepoklicanim in nevarnostjo padca v globino.

Tako tablo je treba postaviti tudi pri vhodu v kamnolom, skupaj z osnovnimi podatki o izvajalcu – lastniku.

Zavarovanje prostora po končanem izkoriščanju

Postopek po končanem izkoriščanju je točno določen z ZRud, in sicer člen 59. do člena 62. Popolno in trajno opustitev izkoriščanja mora nosilec rudarske pravice prijavit rudarski inšpekciji in ministrstvu, pristojnem za rudarstvo oziroma upravni enoti, ki je izdala dovoljenje za izkoriščanje.

Ministrstvo ali upravna enota imenuje komisijo, ki na kraju samem preveri razloge in ugotovi ali so izpolnjeni pogoji za opustitev del glede na določila koncesijske pogodbe.

Po opravljenem pregledu komisija izdela zapisnik, ki je osnova za izdajo dovoljenja za opustitev izkoriščanja. Nosilec rudarske pravice in izvajalec rudarskih del mora izvesti dokončno sanacijo okolja in odpraviti posledice, ki so nastale pri izvajanju rudarskih del.

Na območjih, kjer posledic ni mogoče v celoti sanirati oziroma odpraviti, je izvajalec dolžan izvesti ukrepe zavarovanja, da se izključi nevarnost za zdravje ali življenje ljudi in živali ter možni povzročitelji onesnaževanja okolja oziroma predvidljive škode na objektih in okolju.

O izvedenih ukrepih mora izvajalec obvestiti ministrstvo ali upravno enoto, ki imenuje komisijo za tehnični pregled. Komisija ugotovi, ali je sanacija okolja izvršena v skladu z rudarskim projektom in ali izvedeni ukrepi zadoščajo prej navedenim zahtevam.

Pravice in obveznosti prenehajo z odločbo, ki jo izda isti organ, ki je izdal dovoljenje za izkoriščanje.

VIII. NAČRT PARCELACIJE

9. člen

Zaradi narave delovanja kamnoloma oblika in velikost parcel nimata bistvenega pomena, zato poseben načrt parcelacije ni potreben.

IX. ETAPNOST IZVEDBE PROSTORSKE UREDITVE

10. člen

FAZNOST IZKORIŠČANJA

Splošno

Predvidene so tri faze izkoriščanja in sanacije kamnoloma.

Prva faza izkoriščanja in sanacije predstavlja izkoriščanje skrajno južnega in vzhodnega dela kamnoloma, z že formiranimi etažami obratujočega dela kamnoloma. Prva faza je nadaljevanje del v obratujočem kamnolomu z določenimi prilagoditvami za izvajanje sprotne sanacije. V tej fazi je predvideno dokončno izkoriščanje in končna sanacija vzhodnega dela in zgornjega južnega oziroma jugovzhodnega dela kamnoloma.

Druga in tretja faza izkoriščanja predstavlja nadaljevanje izkoriščanja in sanacije dela kamnoloma zahodno od sedanjega prostora, in sicer na jugozahodnem delu prostora širitve. Pridobivanje se izvaja dosledno po etažah od zgoraj navzdol. Odkopna polja – posamezne etaže pa napredujejo v približni smeri proti severu oziroma severovzhodu.

Delitev druge in tretje faze je pogojena z lastništvom oziroma pravico uporabe površine, zato so možni tudi manjši odmiki oziroma spremembe, ki pa ne spremenijo bistva.

Te faze so ločene od obratujočega kamnoloma z osrednjo dovozno izvozno potjo, kar tudi omogoča drugačno izbiro parametrov etaž in načina pridobivanja.

Sanacijska dela se izvajajo v istih fazah, kot je predvideno za pridobivanje. Sanacija sledi pridobivanju z določenim zamikom. Ta bo največji v prvi fazi zaradi prehoda na nov način pridobivanja.

Po končani prvi fazi in sanaciji vrhnjega dela kamnoloma, bo »odprtega« kamnoloma vse manj, praviloma največ dve do tri etaže. Te etaže se z leti pomikajo navzdol tako, da bo tudi vidna izpostavljenost kamnoloma z leti nekoliko manjša. Realno pa kamnoloma ni možno skriti.

Začetek izkoriščanja druge faze je pogojen s sanacijo večjega dela prve faze in enako tretja faza s sanacijo druge faze.

Življenjska doba kamnoloma je ocenjena na približno 33 let.

Prva faza širitve kamnoloma zajema sledeče parcele št.: 1089/2, 1089/3, 1089/4, 1089/5, 1090, 1089/1, 1084, 1085, 1086, 1081, 1082, 1083, 1078, 1079, 1080, 1075, 1076, 1077, 1070, 1060, 1069, 1074, 1080, 1948, 1947, 1941, 1940/2-del, 1940/1-del, 1929, 1926, pot 2795/1-del, pot 2796-del, 1927, 1922/2, 1922/1, 1918, 1913/1, 1913/2, 1907/1, 1907/2, 1903, 1905 in 1901, vse k.o. Stara Lipa.

V grafični prilogi »Situacija kamnoloma. načrtovani posegi« je prikazana prva faza, in sicer kot nadaljevanje izkoriščanja sedanjega kamnoloma v okviru meja že izdane koncesije.

Druga in tretja faza širitve kamnoloma zajemata sledeče parcele št.:

1130, 1129, 1128, 1127, 1126, 1139, 1137, 1123/2, 1122/3, 1122/2, 1121, 1140, 1123/1, 1122/1, 1119, 1120, 1116, 1141, 2796-del, 1104, 1142, 1152, 1153-del, 1147, 1148, 1144, 1218, 1143, 1219, 1220, 1221, 1222, 1228, 1230, 1233, 1242, 1245, 1255, 1253, 1263, 1264, 1273, 1274, 1283/2, 1283/1, 1284, 1293, 1294, 1304, 1331/1, 1331/2, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1893/3-del, 1875, 1877, 1886-del, 1888/1-del, 1879/2-del, 1885, vse k.o. Stara Lipa.

Prva faza

V prvi fazi izkoriščanja in sanacije je potrebno postopno preiti na izkoriščanje od roba navznoter in od zgoraj navzdol.

Zaradi prehoda na »novi« sistem so potrebna določena odstopanja tako, da je možno v drugi fazi preiti na pravilno zaporedje pridobivanja. V prvi fazi je potrebno sedanjo tretjo etažo na koti okoli 205 m, označeno z E 205, nadaljevati proti jugu tako, da se v zahodnem delu konča z brežino, južni in vzhodni del pa se izklini v teren.

Za sanacijo je potrebno pripraviti le zahodni rob etaže.

Etaži E 205 sledi nižja etaža na koti okoli 190 m, označena z E 190, tej etaži E 175 in poglobitev kamnoloma E 160 in E 150.

Po grobi oceni je v prvi fazi izkoriščanja, skupaj z obstoječim prostorom, možno odkopati okoli 1.500.000 m³ materiala. Ob upoštevanju okoli 10% odkopnih izgub je v tej fazi možno pridobiti okoli 1.350.000 m³ v raščinem stanju.

Pri predvideni letni dinamiki odkopa, okoli 100.000 m³ v raščinem stanju, je predviden čas izvajanja del prve faze in obratujočega kamnoloma okoli 14 let.

Druga in tretja faza

Druga in tretja faza izkoriščanja predstavljata logično nadaljevanje izkoriščanja kamnoloma. Prehod v drugo fazo je strogo ločen z glavno dovozno – izvozno potjo po sredini kamnoloma. Pot je začasnega značaja in se z zaključkom izkoriščanja posamezne etaže tudi pobere.

Pridobivanje se začne s formiranjem in izkoriščanjem zgornje etaže E 230 na skrajnem južnem oziroma jugozahodnem delu prostora. Na tej etaži je večji del odkrivke in relativno malo materiala, zato se mora z deli začeti pred koncem izkoriščanja prve faze.

Etaži E 230 sledi nižja etaža E 220 in tako naprej do osnovne etaže E 170. Na koncu je predvidena še poglobitev E 160 in E 150.

Na severni strani je izkop omejen z izohipso na koti 190 m.

Pridobivanje v drugi in tretji fazi se uredi po nekoliko spremenjenih parametrih etaž in sicer je znižana višina etažne brežine. Z znižanjem višine etaže je skrajšana tudi potrebna dolžina minskih vrtin in s tem tudi količina razstreliva v posamezni vrtni. To ima za posledico večjo potresno varnost objektov v bližini kamnoloma ter učinkovitejšo sanacijo.

Po grobi oceni je v drugi in tretji fazi izkoriščanja možno odkopati okoli 1.700.000 m³ materiala brez poglobitve ter okoli 2.100.000 m³ ob poglobitvi do kote 150 m. Ob upoštevanju izgub okoli 10% je možno pridobiti okoli 1.900.000 m³ v raščinem stanju.

Pri predvideni letni dinamiki odkopa, okoli 100.000 m³ v raščinem stanju, je predviden čas izvajanja del druge in tretje faze okoli 19 let.

Delitev druge in tretje etaže je možno le po višini tako, da je na primer druga faza zgornji del odkopa, to so etaže E 230 in E 220, in tretja faza nižje etaže E 210, E 200, E 190, E 180 in osnovni plato E 170 ter poglobitev E 160 in E 150.

X. USMERITVE ZA DOLOČITEV MERIL IN POGOJEV PO PRENEHANJU VELJAVNOSTI PODROBNEGA PROSTORSKEGA NAČRTA

11. člen

V grafični prilogi »Situacija kamnoloma – načrtovani posegi« je prikazano projektirano končno stanje kamnoloma.

V okviru biološke sanacije je predvidena zatravitev etažnih ravnin in zasaditev z avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami. Pričakovati je, da bo po 5–10 letih vegetacija delno zakrila etažne brežine. Popolno zakritje kamnoloma pa je praktično neizvedljivo. Po zaključku obratovanja kamnoloma je možne v njem urediti drugo dejavnost; vsi nadaljnji pogoji urejanja tega območja se določijo z novim izvedbenim prostorskim aktom na podlagi ustreznih strokovnih podlag.

XI. ROKI ZA IZVEDBO PROSTORSKE UREDITVE IN ZA PRIDOBITEV ZEMLJIŠČ

12. člen

Roki izvedbe so navedeni in obrazloženi v poglavju: Fa-znost izvedbe prostorske ureditve. Zemljišča, ki še niso v lasti upravitelja in lastnika kamnoloma Begrad d.d., ki obsegajo nekatere parcele v okviru bodoče širitve kamnoloma, bo investitor pridobival postopno, v skladu s potrebami po materialu in širitvi kamnoloma ter pred izdajo posameznih koncesij za izkoriščanje.

XII. ODSTOPANJA

13. člen

Rešitve, ki so s tem podrobnim prostorskim načrtom določene le okvirno, se podrobneje opredelijo v projektni dokumentaciji.

XIII. KONČNE DOLOČBE

14. člen

Inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem tega dokumenta opravlja pristojni inšpektorat.

15. člen

Dokument je stalno na vpogled na Občini Črnomelj.

16. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 3505-02/2006

Črnomelj, dne 17. oktobra 2007

Župan
Občine Črnomelj
Andrej Fabjan l.r.

HRPELJE - KOZINA

4879. Odlok o podlagah in merilih za odmero komunalnega prispevka za območje Občine Hrpelje - Kozina

Na podlagi tretjega odstavka 74. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07), Uredbe o vsebini programa opremljanja stavbnih zemljišč (Uradni list RS, št. 80/07), Pravilnika o merilih za odmero komunalnega prispevka (Uradni list RS, št. 117/04, 75/05) in 16. člena Statuta Občine Hrpelje - Kozina (Uradni list RS, št. 34/99, 65/02, 24/03 in 75/06) je Občinski svet Občine Hrpelje - Kozina na 8. redni seji dne 18. 10. 2007 sprejel

ODLOK

o podlagah in merilih za odmero komunalnega prispevka za območje Občine Hrpelje - Kozina

SPLOŠNI DOLOČBI

1. člen

(predmet odloka)

S tem odlokom se sprejmejo podlage za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo, podrob-